

DUHOVNO ŽIVLJENJE

65

Družinski
tednik za
slovenske
izseljence

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista Semanal

A VIDA ESPIRITUAL

Revista Semanal

THE SPIRITUAL LIFE

Weekly Review

10 centavos

BUENOS AIRES
27 — X — 1934

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je splošno kulturna slovenska izseljenska družinska revija in izhaja tedensko.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakokrajni odgovorni izseljenski duhovnik.

Urednice ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vodopivecova, Rosario.

Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jesenice na Gorenjskem, Jugoslavija.

Dopise in vsa vprašanja in sporočila, ki zadevajo vsebino lista pošiljajte, prosimo, na: Uredništvo Duhovnega življenja, Avalos 250, Buenos Aires, Rep. Argentina.

Telefon uredništva je: 59 Paternal 3919.

V upravnih zadevah, to je zlasti glede naročila, plačila in oglasov, se obračajte, prosimo, na: **Upravo** Duhovnega življenja, Rio Bamba 562 Buenos Aires, Rep. Argentina.

Telefon uprave je: 47 Cuyo 0275.

Osební obiski v upravi: za sedaj vsak dan, od 15. do 16. ure.

Naročnina znaša:

- a) Za Republiko Argentino in vse ameriške dežele, vključeno Severo-ameriške Združene države in Kanado, letno \$ 5.— (arg. pap pesov), milreis 20.—, severoameriški \$ 1.50, urugvajskih pap \$ 3.50, čilenskih \$ 35.—.
- b) Za evropske in vse ostale države: letno \$ 6.— (šest argentinskih pesov v papirju), ali Din 70.—, francoskih frankov 25.—, Lir 20.—, mark 4.50, holandskih gold. 2.50, šilingov 10.—, šterling 0.35, belgijskih frankov 35.—.

Da slehernemu omogočimo naročitev našega lista, sprejemamo na račun naročnine vsak znesek, tudi če nam ga pošljete v znamkah in bomo pošiljali naročniku list dva meseca za vsak plačani peso.

Naročnino je najboljšje nakazati v argentinskih pesih m/n, bodisi v priporočenem pismu, bodisi potom bančnega čeka "sobre Buenos Aires", ali s poštnim girom, ne pa z bančnimi čeki, ki se glasijo na tuje valute.

Se ugodnejši način pošiljanja naročnine objavimo, ko bo Uprava korakoma organizirala zveze z dotičnimi deželami. Za danes moremo že sporočiti za: (Nadaljevanje na 3. str. ovitka)

LA VIDA ESPIRITUAL

BUENOS AIRES. ARGENTINA

Redacción: Avalos 250, U. Telef. 59 (Pat.) 3919.

Administración: Rio Bamba 562, U. Telef. 47 (Cuyo) 0275.

Pokojni kralj Aleksander

Pokojni francoski zunanji minister Alojz Barthou

Mednarodni Evharisticni Kongres v Buenos Airesu

Tudi sredi najslabše družbe, sredi najbolj razpaljenih strasti, sredi greha in hudobije vsake vrste včasih nepričakovano in z vso silo vsplamti nezatajena po svojem najglobljem bistvu dobra in krščanska človeška duša, ustvarjena od Boga in za Boga, in zato ne more biti mirna, če ne počiva v Njem.

Tako se je zgodilo v Buenos Airesu ob priliki XXXII. mednarodnega evharističnega kongresa. Mednarodni evharistični kongres v Buenos Airesu, ki ga smatrajo za versko najbolj zanemarejeno velemesto sveta, je tako sijajno uspel, kakor ni mogel nihče misliti ali si predstavljati.

Mislilim, da ne more nihče dostojno popisati ganljivih prizorov, katerim smo bili priča, in resnično ne vem, kje bi začel s svojim slabotnim pripovedovanjem. Ali bi pripovedoval o orjaških zborovanjih, katerih se je stalno udeleževalo po kakih štiristo tisoč udeležencev z vstopnicami, dočim so jim drugi stotisoči sledili izven ograjenega prostora na prostem, vsi pa pazljivo sledili govorom in jih prekinjali z mnogokratnim burnim ploskanjem. Ali bi pravil o sto in sedmih tisočih belooblečenih otrok, katerim je hkrati delilo sveto obhajilo tristo duhovnikov. Ali bi govoril o skupni pobožnosti petstotisočerih katoliških mož in fantov, med katerimi je bilo seveda tudi precej Slovencev, z zastavami, katerih večina je prejela sveto obhajilo sredi noči na Plaza ali na avenidi de Mayo, se sredi mesta, v parku, grede — naj se Vam ne zdi neverjetno — v gostilni spovedovala, ker je bilo vsako drugo spovedovanje, na primer po cerkvah za take množice izključeno. Ali bi pravil o bajni velemestni večerni razsvetljavi. Ali o številnih zastavah in še številnejših velikih kongresnih grbih, ki so jih bile polne do mala vse trgovine, in pročelja tako neverjetno mnogih zasebnih hiš. Ali bi pravil o papeškem legatu kardinalu Pacelliju, ki je postal na mah buenosajreški ljubljeneec. Ali bi pravil o neizrečenem prometu in vsestranskem neverjetnem redu. Samo ena tramvajjska družba, Anglo-Argentina, je izdala tekom kongresa sedem milijonov vozniških listkov! Naša mala paternalska postaja

je izdala dnevno po tisoč in petsto vozovnic za postajo Palermo, čeprav imamo paternalci za Palermo na razpolago celo vrsto drugih boljših in hitrejših vozniških zvez. Ali bi govoril o vremenu, ki je bilo za Buenos Aires naravnost čudovito: bili so to brez vsakega pretiravanja najlepši dnevi tekom poldruega leta, kar sem se naselil v tem velikem južnem mestu. Ali bi pisal o sijajnem buenosajreškem časopisju katerega tehniki se moram vedno bolj čuditi, ki se je ves čas skoro brez izjeme navdušeno zavzemalo za kongres, poročalo o njem v dolgih kolonah, izdajalo v mnogo stotisočni nakladi številne po več sto strani debele posebne izdaje, tako luksurijozno opremljene, da nisem videl kaj podobnega ne v Nemčiji, ne v Franciji. Ali bi pravil o ogromnih dveletnih pripravah, s karkorsnimi se gotovo ne more ponášati noben dosedanjih svetovnih kongresov in katerim se moramo gotovo v posebni meri zahvaliti za tako sijajen uspeh. Ali bi pravil o nepreglednih množicah ljudi, ki so se vse kongresne dni zgrinjale v Palermo, h zborovanjem, trume, ki po svoji številnosti gotovo nimajo primere v človeški zgodovini, saj se jih je redno udeleževalo po 400.000 zborovalcev z vstopnicami, za posebne slovesnosti pa jih je prišlo skupaj po poldrug milijon ali celo dva milijona, ne všteto neugotovljivih množic, ki so poslušale zborovanja po brezhibno poslujočem radiu. Ali bi govoril prav o tej čudoviti moderni iznajdbi, ki je nisem še nikdar tako občudoval, kakor te dni — bil sem časovno eden prvih slovenskih ardio-amaterjev — čudoviti tehniki, ki je povezala stotisočere zborovalce v eno samo enoto, v eno samo družino. Ne samo, da so številne buenosajreške in tuje postaje vseh valovnih dolžin tako vestno prenašale vse posameznosti velikih slovesnosti, da je bilo na primer razločno čuti cingljanje kadilnice v kardinalovih rokah, ali zvončkanje pri povzdigovanju, ali katerokoli podrobnost. Potoni radia so nas poslušali v Rimu, kakor nam je zagotovil sam sveti Oče, ki nam je po radiu iz Rima osebno govoril in nam dal svoj blagoslov. Ali bi govoril posebej o napovedovalcu, vojnem vikarju in znanem argentinskem pisatelju dr. Dioniziju Napalu, ki je po pravici občudovan umetnik svoje stroke. Ali bi govoril o petju, ki je bilo tako dolgo pripravljano, na gramogonske plošče posneto in posameznim zborom poslano, da so se pesmi vsi enakomerno navadili in jih sedaj s toliko večjim navdušenjem in s toliko večjo sigurnostjo in samozavestjo prepevali. Če bi hotel iti količkaj v podrobnosti, bi bilo treba napisati mnogo knjig, kakor jih bodo poklicani gotovo tudi resnično napisali. Žal

ima Duhovno življenje le malo prostora in jaz le malo časa, zato moremo prinesiti le kratko poročilo o najvažnejših dogodkih posameznih kongresnih dni, posebno tudi v spomin tistim, ki so se jih sami udeležili.

Sreda 9. oktobra

V sredo dne 9. oktobra ob pol štirih popoldne se je izkreal v buenosajreškem pristanišču papeški legat kardinal Pacelli, vatikanski državni tajnik. Že več ko sto let ni noben državni tajnik v papeški misiji zapustil Vatikana. Argentina je smatrala zato prihod tako odličnega gosta za posebno čast in odlikovanje in je legata kar najsvečaneje sprejela. Šest argentinskih vojnih ladij in kakih sto zasebnih jaht se je peljalo kardinalu nasproti do prihoda njegove ladje v argentinske vode. Ko je zapeljala ladja z veliko papeško zastavo v Darseno Norte, del našega pristanišča, je pozdravilo legata 21 topovskih strelov na kar so zazvonili zvonovi po vseh buenosajreških cerkvah in so se oglasile sirene vseh nešteatih ladij v buenosajreškem pristanu. Neizmerna množica, pravijo da najmanj poldrug milijon buenosajreščanov, se je zbralo h sprejemu, vsem na čelu državni predsednik general Justo z zborom ministrov, buenosajreški intendent, župan dr. Marijan de Vedia y Mitre, štirje kardinali s svojimi adjutanti, apostolski nuncij, buenosajreški nadškof dr. Copello, kakšnih 200 nadškofov in škofov, in tisoči duhovnikov.

Prvi je pozdravil legata buenosajreški župan s prelepim govorom, ki so ga radio ojačevalci raznesli na ušesa vse po več kilometrov oddaljene milijonske množice: "V Vas pozdravljam", je začel gospod župan, "najmogočnejšega suverena zemlje". Nato je v čudovitem slavospevu razlagal veličino papeževega kraljestva, Cerkve. Razširjanje papeževega duhovnega kraljestva ni nikomur nevarno, marveč se mu brez bojazni in po vsej pravici lahko klanjajo vse države. Posebno lepo je povdaril gospod župan stiske današnjega modernega sveta in tudi buenosajreškega mesta, in je primerjal kardinalov prihod v Buenos Aires Jezusovemu vходу v mesto Jeruzalem. Jeruzalem Jezusa ni prepoznal in ni maral za njegovo pridigo. Gorje, če bi se tako zgodilo Buenos Airesu! "Vsak dan je učil v templju", pravi sveto pismo o Jezusu. Še danes uči isti Jezus po vseh naših cerkvah, saj se po vseh oznanja njegov nauk. Blagor ljudstvu, ki sprejema to oznanilo!

Najodličnejše uradne argentinske osebnosti in legatovo spremstvo so se odpeljali nato v velikem ovinku po najlepših buenos-

ajreških ulicah v stolno cerkev na Plaza de Mayo, zadnja med vse-
mi predsednik republike in legat. Sprevod je otvorila in zaklju-
čila četa grenadirjev v slikovitih uniformah. Vojaštvo in nepre-
gledne množice ljudstva so delale vso pot gost špalir. Računajo,
da se je poldrug milijon buenosajreščanov zbralo h veličastnemu
sprejemu.

Po kratki molitvi v cerkvi smo se razšli na svoje domove. Še
isti večer je posetil legat predsednika republike, kakor to zahteva
uljudnost in dostojnost.

Četrtek 10. oktobra

Přeplepo jutro je zvalo štiristo tisoč zborovalcev z vstopnica-
mi v ograjene, izredno pripravne ogromne zborovalne prostore v
parku Palermo, nekaj stotisoč pa jih je iz neposredne bližine po-
slušalo otvoritvene slovesnosti, ki so jih raznašali na vsa ušesa
brezhibno poslujoči ojačevalci glasu, ki so bili razpostavljeni po
vsem mestu, dočim je radio gotovo združil mnoge neugotovljive
milijone iz mesta in dežele, vse Južne Amerike in še drugih delov
sveta v eno samo ogromno zborovanje.

Petstočlanski pevski zbor je slovesno pozdravil papeškega le-
gata s himno: "Glejte, veliki duhovnik..." Množice so veselo za-
ploskale. Nekaj posebnega je bil pogled na stotisoče belih robecev,
ki so zavihrali po zraku, papeževemu legatu in svetemu Očetu v
pozdrav.

Buenosajreški nadškof msgr Copello je nato maševal, na kar
je bilo prebrano papeževo pismo kardinalu Pacelliju v katerem ga
sveti Oče imenuje za svojega namestnika, ki naj v papeževem ime-
nu in z njegovo oblastjo temu zborovanju predseduje. "Pojdi to-
rej, ljubi sin, kot naš prvi poslanec v Južno Ameriko!... Vse, ki
jih boš na svoji poti srečal v našem imenu pozdravi in opominjaj,
naj priznajo Kristusa Kralja v presveti Evharistiji in naj po spol-
njevanju postav njegovega kraljestva zaživijo pravo božje življe-
nje. Tako bo Kristus živel v nas in v naših družinah; tako bo za-
vladala na svetu pravica in mir!"

Buenosajreški nadškof je nato v sijajnem govoru pozdravil
vse, ki so iz vseh strani sveta prihiteli na to evharistično slavnost
in zborovanje.

Za njim je govoril msgr. dr. Heylen, škof iz Namurja v Bel-
giji, predsednik stalnega mednarodnega odbora za evharistične
kongrese, ki je z veseljem povdaril, da bo, sodeč po pripravah, ta

mednarodni evharistični kongres najveličastnejši izmed vseh, kar se je resnično in brez dvoma tudi zgodilo.

Ko je nastopil pred mikrofonom papeški legat kardinal Pacelli, mu je zagrmelo v pozdrav v gromovito ploskanje, ki kar ni hotelo poleči, ko je začel govoriti v španskem jeziku, prosto, brez napisanega teksta. Njegova visoka postava, mladeniški zvonki glas, globoke misli, njegova neverjetna spretnost in neutrudnost sta ga mahoma neverjetno prikupila argentinskemu ljudstvu in vsem kongresistom.

Papeški legat se je najprej v imenu svetega Očeta zahvalil množici, ki je prišla od blizu in daleč, da se pokloni evharističnemu Kralju Kristusu. Imenom se je zahvalil navzočemu gospodu predsedniku republike, argentinski vladi in še nekaterim odličnjakom. "Sredi začenjajoče se pomladi" — je nadaljeval kardinal Pacelli — "praznujemo to veliko slavlje, ki naj tudi v naših dušah rodi novo pomlad evharističnega in božjega življenja!"

Kljub vzornemu redu, kateremu smo se vse kongresne dni čudili, je bilo treba več ur, da so se množice razšle iz zborovalnega prostora.

Popoldne je bilo posvečeno spovedovanju otrok, ki so se pripravljali na skupno sveto obhajilo naslednjega dne v parku Palermo.

Zvečer so bile po raznih cerkvah ure molitve. Cerkev najsvejšega Zakramenta, kjer je Rešnje Telo noč in dan izpostavljeno in moljeno, je bila določena za duhovniška posvetovanja in zborovanja, katerih se je udeleževal tudi kardinal in na njih večkrat govoril v gladki latinščini. To cerkev tudi Slovenci bližje poznamo, ker so se vršile v njeni kripti prve skupne slovenske božje službe v Buenos Airesu.

Petek 11. novembra

Prizor kakor ga svet še ni videl, je bilo sto in sedem tisoč otrok, ki so se popolnoma belo oblečeni zbrali v petek zjutraj v parku Palermo, da prejmejo presveto Evharistijo.

Sto sedem tisoč otrok, ki bi istega dne prejeli sveto obhajilo se je zdelo v Buenos Airesu vsakomur, ki tukajšnje razmere pozna, nekaj nemogočega in nepojmljivega. Pomisliti je treba, da Argentina ne pozna verskega pouka po javnih šolah, da duhovščine strahovito primanjkuje, da zelo velik odstotek argentinske mladine niti ni več krščen, in sedaj na enkrat 107.000 otrok, ki skupno istem času in na istem kraju prejmejo sveto obhajilo, šte-

Pogled po avenidi Alvear na kongresni zborovalni prostor z ogromnim križem v ozadju, za časa otroške božje službe. Zaradi drevja v parku je bilo mogoče videti ali slikati celotno na štiri skupine razdeljeno množico samo iz napovedovalčevega stolpa ali iz aeroplana.

vilo, ki ni bilo menda še nikdar nikjer preseženo! In vendar se je tako zgodilo!

Kaj naj rečem sedaj o večerni pobožnosti mož in fantov? Mnogim se je zdela najlepše, kar so videli na evharističnem kongresu v Buenos Airesu.

Buenos Aires ne pozna katoliških društev kakor naša domovina. Štirideset tisoč mož so vendar računali, da se bo za tako slovesnost zbralo v središču mesta na Plaza Mayo. Zbralo pa se nas je — tako računajo — petsto tisoč ali pol milijona samih mož in fantov! Plaza del Congreso je bil določen zbirališče od koder smo spet v čudovitem redu, korakali v dveh vrstah po dvanajst mož na Plaza de Mayo. Oba trga in vsa Avenida de Mayo sta bila bajno razsvetljena. Vsakih petdeset metrov poldrugi kilometer dolge najlepše buenosajreške ulice je bil postavljen razsvetljen slavalok v papeških ali argentinskih narodnih barvah. Ob obeh straneh ceste, po balkonih in oknih, goste trume gledalcev, ki so nam vedno vzklikale in so nas pozdravljale. Veliki Plaza de Mayo se je napolnil, vsa Avenida de Mayo je bila še polna, in Plaza del Congreso se ni še izpraznil! O tej mogočni manifestaciji vernih mož in fantov navdušeno pripovedujejo vsi naši ljudje, ki so se je udeležili in ki cele vrste doživljajev tistega večera ne bodo nikoli pozabili. Posebno ne spovedovanja. Zaradi nepričakovanih množic, 500.000 mesto 40.000, kakor so jih pričakovali, je dal buenosajreški nadškof po mreži zvočnikov vsem navzočim duhovnikom izredne spovedne pravice in navodila, naj spovedujejo kjerkoli, kakor je bolj priložno, grede, na klopi v parku, na trati, v privatnih lokalih. Se je zgodilo, da sta stopila spovednik in spovedenec v bližnjo lečerijo (mlekarno), da bi bila bolj v miru in sama. Ko so gostje opazili, da se spovedujeta, so se spovedali vsi brez izjeme, kar jih je bilo tisti čas v lokalu. Samo v eni lečeriji mi je znano, da so štirje duhovniki spovedovali dve uri dolgo. Nekateri so opravili spoved po mnogih desetletjih. Zaradi tako zelo nepričakovanega števila ni bilo mogoče drugače, kakor da so delili sveto obhajilo od polnoči do poltreh zjutraj in sicer kar po cestah in javnih trgih. Tristo duhovnikov je bilo določenih za obhajanje, vendar jih ni bilo dovolj. Po vseh bližnjih cerkvah so šli iskat ciborije in kelihe. Od polnoči naprej so povsod maševali in posvečevali nove Hostije. Kljub temu jih je zmanjkalo. Nekateri so jih morali lomiti na osem delov, da so mogli vsem zadostiti. Točno o polnoči so začeli maševati nadškofje štirih sosednjih držav

Uruguaya, Paraguaya, Bolivije in Chile sredi glavnega buenosajreškega trga Plaza de Mayo na altarjih postavljenih proti vzhodu, jugu, zapadu in severu osvobodilne piramide.

Petek 12. oktobra.

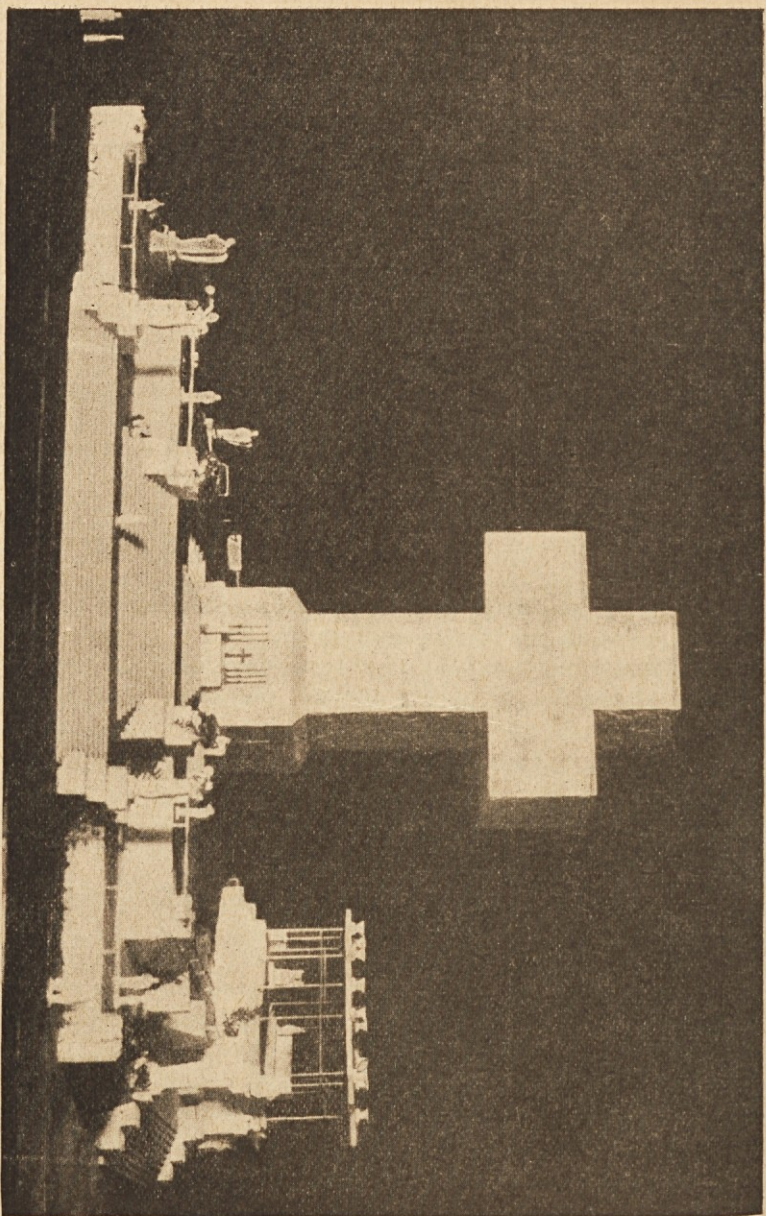
Skoro en milijon ljudstva je privabilo veselo kongresno razpoloženje h deseti maši v park Palermo. Ker praznuje Amerika hkrati svoj narodni praznik, día de la raza, se je udeležila slavnosti tudi vlada z diplomatskim zborom. Kakšna božja služba je bila to! Milijon ljudi zbranih krog altarja, ki je bil postavljen na vzvišenem odru na križišču razkošnih avenij Alvear in Sarmiento, pod 30 m visokim mogočnim križem! Od vseh strani se je prav dobro videlo na altar. Slišati bi sicer ne bilo mogoče, če bi ne prišli na pomoč številni zvočniki — bilo jih je nad 500 — ki so bili sijajno razpostavljeni in nesli tudi najtišje celebrantove ali govornikove besede vsej množici tako razločno na uho, kakor bi stal vsak posameznik tik poleg altarja. Tako je vsa ogromna množica prav lahko sledila sveti daritvi. Menda neprekosljivi napovedovalec msgr. Dioniz Napal je zgovorno razlagal vse podrobnosti posameznih obredov in vodil naša čuvstva v popolnem skladu s tako svetimi trenutki.

Ob štirih popoldne je govoril enako številnim zborovalcem sloviti govornik madridski škof msgr. Eijo y Garay o Kristusu Kralju. Kako mi je žal, da ne morem navajati tega sijajnega govora ne dobesečno ne vsaj v glavnih potezah.

Sobota 13. oktobra

Tretji kongresni dan je bil posvečen božji materi Mariji, do katere so podedovali Argentinci menda po Špancih prav otroško pobožnost, in jo dostikrat še tisti, ki so že izgubili vero zaupno kličejo "Virhen", ali še bolj ljubko "Virhensita!"

Argentinska vojska je že za časa osvobodilnih vojska izbrala Marijo za svojo poveljnico, generalo. Zato se je njej posvečenega dne oficijelno udeležila tudi argentinska vojska, vsi v Buenos Airesu stanujoči generali in admirali s predsednikom republike in nekaterimi ministri na čelu, in poleg tega spet celokupni v Buenos Airesu akreditirani diplomatski zbor. Predsednik, navzoči ministri, vsi generali in admirali in 7.000 vojakov je bilo obhajanih, sedmero vojakov je bilo krščenih. Navdušeno, burno pozdravljena sta govorila vojni vikar in prekonizirani škof v Rosario msgr. Caggiano, in general Francisco Fasola Castaño.

Ogromni 30 m. visoki križ v Palermu. Spodnja terasa menjena zastavonošem, gornja častna tribuna za škofo, vzvišeni stekleni paviljon na desni altar z governiškim tribunami.

Popoldansko zborovanje je bilo spet številno obiskano, kakor vse dni. Za Slovence je to sobotno popoldne posebno zato zanimivo, ker je govoril na njem tudi slovenski izseljenski duhovnik gospod Josip Kastelic, ki je pozdravil zborovalce v španskem in slovenskem jeziku v imenu slovenske katoliške kolonije v Argentini in v imenu slovenske domovine. Mislimo, da ni še nikdar v zgodovini toliko zborovalcev poslušalo slovenske besede. Njegov kratki govor je bil ponovno prekinjen z dolgotrajnim ploskanjem. V imenu slovenske sekcije in katoliške slovenske kolonije je bila pozdravljena ob tej priliki tudi naša draga daljna domovina. Slovenci smo tako dostojno stopili v dolgo vrsto narodov in ljudstev, katerih predstavniki so govorili na kratko v vseh mogočih jezikih in narečjih, ne izvemši arabščine, in v imenu mnogih vlad in držav, ki so poslale na kongres svoje oficijelne zastopnike. Neposredno pred Slovenci so se vrstili na primer pozdravi Peruja, Ekuadorja, Chile, Uruguaya in Venezuele. Posebne sekcije so imeli na kongresu poleg Slovencev in Hrvatov še Angleži, Armenci, Avstrijci, Belgijci, Bolivijci, Brazilci, Čehi, Čileni, Francozi, Holandci, Irci, Italijani, Japonci, Kaldejci, Lituani, Maroniti, Melkiti, Nemci, Ogri, Paraguayci, Peruvci, Poljaki, Portugaleci, Severoameričani, Španci, Švicarji in Uruguayci. Na kongres sam pa so prišli zastopniki menda vseh narodov sveta. Imel sem priliko govoriti z romarji iz Filipinov, ki so se ravno dva meseca vozili v Buenos Aires in dva se bodo nazaj! In ni prišel eden ali dva, ampak jih je prišlo sedemnajst s posebno zastavo, ki jo bodo pustili v luhanskem svetišču, kjer se tudi že nahajajo zastave skoro vseh ljudstev zemlje.

Nedelja 14. oktobra

Nedeljska dopoldanska služba božja me je izmed vseh kongresnih slavnosti najbolj prevzela.

Krasen solnčen dan, kakor ves čas kongresa. Solnce je pripekalo za spoznanje huje ko druge dni, vendar je bilo še znosno. Društvo katoliških zdravnikov in bolniških strežnic je organiziralo skrbno zdravniško službo, ki je pri takih zborovanjih vedno potrebna. Udeležba rekordna: poldrug milijon. Samo še nedeljska popoldanska svečanost jo je preseгла. V vseh dušah vriskajoče razpoloženje. Zastave vse narodov so obkrožale altar in veselo plapolale v prijateljski družbi skoro dvestoterih tovarišic. Pogled na pestro skupino najrazličnejših svilenih barv je bil res nekaj po-

sebnega. Razumljivo, da so prevladovale modro-belo-modre argentinske narodne, in papeške, ki so jih imele vse skupine.

Kljub tako ogromnemu številu in na vse načine pestri družbi zbrani iz vsega sveta, iz vseh socialnih slojev, vseh narodov in jezikov, vseh starosti in vsake izobrazbe, se mi ta božja služba ni zdela kaj dosti drugačna, kakor nedeljske božje službe po naših slovenskih podeželskih cerkvicah. Skraja se mi je zdela za spoznanje prevsakdanja. Ob priliki glavne božje službe pri mednarodnem evharističnem kongresu bi pričakoval človek kaj izrednega, ki ga bo vse prevzelo, pa je pela ogromna družba skoro iste preproste pesmice, ki jih slišim več ali manj vsako nedeljo pri argentinskih božjih službah. Zbor petstoterih izvežbanih pevcev je prišel razmeroma malo v poštev in je bilo glavno petje ljudsko, skupno. Kmalu pa me je ravno to najbolj prevzelo: veličina sleherne katoliške božje službe. Edinost vseh narodov in vseh stanov v isti veri. Ojačevalci glasu so sijajno vršili svojo nalogo in so neverjetno zblížali ogromne množice. Zdelo se mi je, da sem tako blizu mašniku kardinalu, kakor v prav majhni slovenski podeželski cerkvi. Po evangeliju je kardinal-papeški legat pridigal. Govoril je ne posebno pripravljen, prosto, v španskem jeziku, vendar so mu besede prihajale iz srca, kar je vtis domačnosti še povečalo. Po tukajšnji navadi so mu sredi govora ponovno ploskali. Kardinal Pacelli je postal, kakor naš preprost podeželski župnik. Vse je vedelo, kako neverjetno je bil tiste dni zaposlen. Splošno navdušenje je prevzelo tudi njega, da mu je postala beseda ognjevit in je šla do srca. Vsega priznanja in občudovanja vredna tehnika je poskrbela, da je bil njegov glas čisto naraven in da ga je vsa ogromna množica boljše slišala, kakor sliši govornika po naših srednje velikih podeželskih cerkvah. Popolnost te sijajne iznajdbe in njeno važnost za velika zborovanja, ki so bila do pred kratkim zaradi človeške slabotnosti v današnji meri in veličini enostavno nemogoča, naj nam ponazori suho dejstvo, da je bilo povsem razločno in naravno slišati ne samo petja in govorjenja, ampak celo obračanja listov v mašni knjigi, žvenkljanje kadilnice, šepetajoče molitve in zvončkljanje ministrantovega zvončka.

Pri povzdigovanju so pele srebrne pozavne iz cerkve svetega Petra v Rimu.

Ob zadnjem blagoslovu, je zaklical napovedovalec, ki nas je vso mašo sijajno spremljal in vodil: "Pozor! Molimo po namenu svetega Očeta: Oče naš..." In kakor že preje večkrat se je vsa

množica združila v eno samo molitev. Nadalje napovedovalec: "Prišel je trenutek, ko Vam bo govoril sveti Oče iz Vatikana, in Vam bo sam dal svoj blagoslov. V Vatikanu nas ves čas poslušajo in spremljajo. Pozor! Confiteor — Spovem se.... Silentium! Silentium! Silentium." Ves ogromni prostor je utihnil, kakor bi izumrl, samo nekaj oeroplanov naših stalnih gostov visoko v zraku je lahno brnelo. Razločno je bilo čuti, ko so ustavili v zvočnike vatikansko oddajno postajo. Oglasil se je v španskem jeziku vatikanski napovedovalec: "Sveti Oče prihaja. Takoj bo govoril. Silentium! Silentium! Silentium!" Te zadnje besede so bile odveč, ker je že vladala med zborovalci popolna tihota. In že se je v latinskem jeziku oglasil Pij XI:

"Kristus, naš evharistični Kralj zmaguje! Kristus, naš evharistični Kralj kraljuje! Kristus, naš evharistični Kralj vlada! — Na te besede moramo misliti, ko vsak dan, ja vsako uro, sledimo po radiu Vašim zborovanjem.

In sedaj, ko se ta sijajni mednarodni evharistični kongres v Buenos Airesu nad vse slovesno končuje, dodajamo in prosimo:

Kristuš, evharistični Kralj! Naj se Tvoje kraljestvo iz velikuđušne Argentine razširi čez ves svet in naj zavlada razumu in volji vsega človeštva!

S to željo in prošnjo dvigama svojo očetovsko roko nad Vas vse in Vam v Kristusovem imenu podeljujemo svoj apostolski blagoslov s temi besedami:

Na priprošnjo Marije, svete Device Luhanske, posebne zavetnice Argentine, svetega nadangela Mihaela, svetega Janeza Krstnika, svetega apostola Petra, mučencev Rocca, Gonzalesa, Alfonsa Rodriguez, Janeza Castillo in vseh svetnikov, naj vas blagoslovi vsemogočni Bog Oče, Sin in Sveti Duh!"

Grobni tišini je sledilo po teh besedah nepopisno glasno in navdušeno klicanje: "Viva el papa! Viva el papa!"

Poldne je bila že ura, ko so bile te slovesnosti končane, in ob eni popoldne so se imele že zbirati in urejevati posamezne skupine za slovesno popoldansko procesijo.

Po kratkem odmoru — ko ga je nadomestoval msgr. dr. Gustav Franceschi — je spet nastopil vojni vikar msgr. Dioniz Napal, vrhovni komandant dvomilijonske množice, ki se je začela zbirati iz vseh strani mesta h zadnji kongresni manifestaciji, veliki evharistični procesiji. V parku, med drevjem, tako, da ga skoro ni bilo opaziti, on sam pa je imel najlepši razgled na vse stra-

ni, so mu pripravili na visoki stekleni galeriji mikrofona. V neposredni bližini je imel cel štab telefonistov, ki so bili v zvezi z vsemi važnejšimi mestnimi deli, posebno tudi koder so bli razpostavljeni zvočniki, ki so raznašali kongresno zborovanje. Eden je bil v zvezi z glavno pošto, ki je nemudoma dostavljala in oddajala došle ali poslane brzojave. Msgr. Napal je tako sijajno vodil tehnično in v veliki meri tudi duhovno stran kongresa, da je prejel že kongresne dni bodisi iz Argentine bodisi iz inozemstva več sto brzojavnih častitk in zahval tistih, ki bi se bili radi osebno udeležili kongresa, pa se ga iz enega ali drugega vzroka niso mogli, so poslušali zborovanja po radiu in so po njegovih točnih pojasnilih in napovedanjih tudi od doma lahko sledili vsem njegovim podrobnostim. Navdušeni zborovalci sami, sem videl, da so ga dvignili na ramena, ko je stopil iz svoje steklene napovedovalske hišice, mu vzklikali in ga daleč nesli v zmagoslavnem sprevodu.

Točno ob pol štirih popoldne se je začela procesija iz cerkve Pilar blizu pokopališča Recoleta.

Sam evharistični prevod se je začel seveda že veliko prej. Slovenci in zastopniki drugih narodnosti smo bili zbrani že ob eni popoldne. Sprevod je otvorilo štirideset tisoč popolnoma belo oblečenih deklet argentinskih, zlasti buenosajreških Marijinih družb. Kateri smo bili v sprevodu jih zaradi množice sicer nismo mogli videti, ampak napovedovalec msgr. Napal je opetovano povdarjal, kako neizrečeno lep, da je bil pogled na te bele trume, in večkrat jim je vse vsklikalo: Viva! Viva!

Občinstvo je tvorilo vso pot na obeh straneh prostrane avenije Alvear gost špalir, in burno pozdravljalo posamezne skupine, prav posebno tudi zastave inozemskih kolonij, ki so imele vse enako častno spremstvo po 45 mož ali žena poleg zastavonoscev.

Poleg celotnega policijskega moštva, ognjegascev je tudi več tisoč prostovoljnih rediteljev skrbelo za popoln red. Glavna navodila za red je dajal napovedovalec msgr. Napal. Po njegovih zamislih se je nepregledna množica dveh milijonov ljudi od vseh strani zbirala h orjaškemu ko sneg belemu križu na križišču avenid Alvear in Sarmiento. Na njegove molitve in po njegovih namenih je enoglasno odgovarjala vsa množica ali pela cerkvene himne.

Procesijo v ožjem smislu so začeli ministranti vseh sto in trinajstih buenosajreških župnij v najbolj svečanih in pestrih oblačilih, vso pot navdušeno pozdravljani. Pred njimi je šel Križ, za njimi dijaki malega in višjega duhovskega semenišča, redovna in

svetna duhovščina, prelati in škofje (bilo jih je nad dvesto), Najsvetejše na vozu pod baldahinom in v poldrug meter visoki monstranci, poleg katerega je klečal kardinal legat, za njim štirje kardinali, za njimi tuji diplomati in oficijelni zastopniki, nalašč za kongres poslani zastopniki nekaterih držav in vlad, za njimi predsednik republike Argentine general Justo z ministri, senatorji, poslanci, generali in admirali. Nepopisno svečan je bil pogled na te množice in njihovo navdлуšenje, pobožnost, veselje in ponos, da so krščanski verniki, živi člani te odlične svetovne družbe.

Nekako ob petih popoldne je bilo Najsvetejše postavljeno na veličastni altar v palermškem parku.

Nepričakovano je stopil takrat h mikrofону predsednik Argentine general Justo in med drugim nekako takole govoril in molil:

“Vsemogočni! Ko se je toliko Tvojih otrok in toliko Tvojih pastirjev iz moje domovine in iz vseh dežela sveta zbralo okrog Tvojega altarja, Te prosim, da nas vse in vsakogar posebej napraviš boljšega, plemenitejšega, bolj bratskega do naših bratov. Gospod, blagoslovi nas! Blagoslovi našo domovino!”

Nepopisno navdušenje se je polastilo ljudstva, ko je general Justo končal in je vsklikalo Jezusu v Zakramentu, papežu, njegovemu legatu in predsedniku republike.

Vse ljudstvo je nato zapelo latinski *Tantum ergo*, kateri so mogli kleče, legat je dal blagoslov z Najsvetejšim, se v imenu svetega Očeta zahvalil vsem, ki so pripravili Jezusu to veliko slavlje, in jih vspodbujal, naj zvesto vstrajajo v svojih sklepih in krščanskem življenju, na kar je bil z argentinsko narodno himno končan vsestransko uspeli mednarodni evharistični kongres v Buenos Airesu, po našem mnenju največje skupno zborovanje in bodisi versko, bodisi posvetno najbolj posrečeno slavlje kar jih je doslej videl svet.

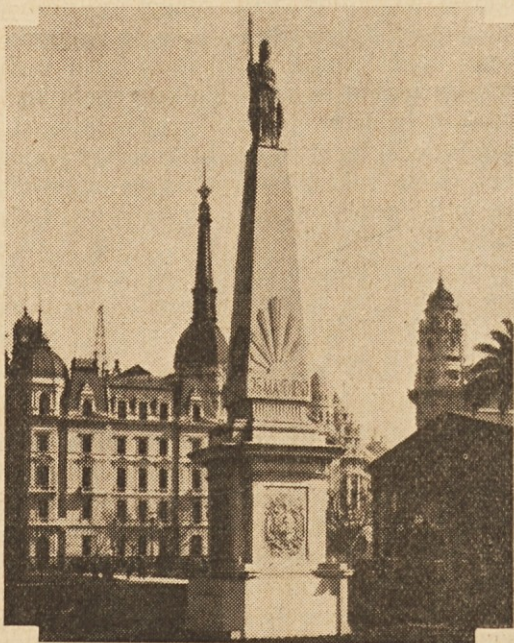
SLOVENCİ IN KONGRES

Slovence je pripravljaj na mednarodni evharistični kongres zlasti posebni slovenski pripravljajni odbor, ki so ga tvorili predsednik gospod Martin Zidar in odborniki: Franc Lakner, Franc Ozmec, Josip Suban, Ciril Jekše, Andrej Škrbec in izseljenski duhovnik Josip Kastelic. S pripravljajnim odborom je posebno zvesto sodelovala bratovščina živega rožnega venca, ki je organizirala tudi denarno zbirko za nabavo zastav in je garantirala odboru vse materijalne izdatke.

Kateri niso videli zastav slovenske skupine bodo brez dvoma mislili, da pretiravamo: zastave slovenske skupine so bile morda najlepše in so zbudale splošno pozornost. Naj omenimo, da so bila sredstva zanje nepričakovano hitro zbrana in je bilo darovanega celo znatno več, kakor so dragocene zastave veljale.

Razumljivo je, da se je udeleževalo kongresnih svečanosti tudi lepo število Slovencev, bodisi iz Buenos Airesa, bodisi tudi iz province. Nekaj jih je pustilo svoje službe, da so se mogli udeležiti kolikor mogoče vseh zborovanj. Proti pričakovanju veliko jih je prejelo svete zakramente in so tako najbolj veselo praznovali evharistično slavlje.

Žal ni prišel na kongres nobeden naših škofov in niti noben slovenski duhovnik iz domovine. Z veseljem in hvaležnostjo pa smo pozdravili v naši sredi oba naša prevzvišena nadškofa Šariča in Dobrečiča. Msgr. Dobrečič nam je dvakrat maševal in pridigal in je tudi slovesno blagoslovil zastave naše skupine.

Zgodovinska piramida
sredi trga Plaza de
Mayo sredi Bs. Airesa

Francisek iz Assissija

Dne 4. oktobra, sredi najbližjih in največjih priprav za mednarodni evharistični kongres v Buenos Airesu, smo praznovali spomin svojevrstnega svetnika, ki mu zato žal nismo mogli posvetiti pozornosti, kakor bi jo radi in kakor jo zasluži, Frančiška iz Assissi.

Svetemu Frančišku iz Assissi pravimo radi tudi ubožec iz Assissija.

Zaradi tega njegovega imena in zaradi njegovega junaškega preziranja mamona, zemeljskih dobrin in uživanja, po čemer danes vse tako hlepi, smatramo za primerno v tej evharističnem kongresu ponovno posvečeni številki Duhovnega življenja govoriti tudi o Frančišku, velikem možu Evharistije, tako vernem sinu Cerkve. Prav posebej hočemo razpravljati o njegovem in njegove Cerkve pojmovanju in razmerju do perečih socialnih vprašanj. Opazili smo namreč, da sredi nepričakovanega in neverjetno splošnega navdušenja za Boga v Evharistiji bodisi argentinsko, bodisi slovensko izseljeno delavstvo kot celota ni v taki meri doživljalo, za svojo smatralo proslave Jezusa, njegovih nauk in njegove Cerkve, kakor bi človek od krščanskega delavnega ljudstva po pravici pričakoval. Tu in tam je bilo slišati celo evharističnemu kongresu in samemu Kristusu neprijazne delavske glasove. Opaziti je bilo malomarno in kongresu in celo krščanstvu neprijazno pisanje dela delavskega in prav posebno slovenskega izseljenskega časopisja. Tu in tam je zloba prozorno gledala iz vrstic, večkrat pa smo mogli ugotoviti strahotno nevednost, nerazumevanje in tako veliko nepoznavanje Cerkve, njene nauka in njene zgodovine, da med krščansko vzgojenimi ljudmi brez dvoma ne more biti brez velike krivde.

Razumljivo je, da te za naš list prirejene kratke vrstice žal ne morejo vsega širnega vprašanja tako natančno premotriti in razjasniti, kakor bi želele in kakor bi bilo treba. Vendar bo gospod pisatelj in bo uredništvo zadovoljno, če pripomorejo vsaj k nekoliko globljemu in temeljitejšemu razmišljanju in razpravljanju o tako važnem in tako aktualnem vprašanju.

Uredništvo.

Največji socialni reformator vseh časov, za kar ga vsi priznavajo, Jezus Kristus, ni prišel na svet za to, da bi reševal socialno vprašanje in da bi reševal ljudi zemeljske bede. Njegov namen je bil ves drug. Kljub temu je Kristusov nauk odpravil glavne vzroke in izrastke tedanje socialne bede. Ne na enkrat, pač pa toliko globlje, čim bolj je ljudi prežal, čim bolj so se ljudje pokristjanili, čim bolj na globoko in resnično in v čim večjem številu si je ljudi osvojil.

Franč iz Assissija pa je vzel za svojo nalogo, da postane Kristusu im bolj podoben. Najprej mu je hotel postati podoben sam, potem pa je hotel še druge učiti bogopodobnosti.

Da bomo globlje spoznali Franca iz Assissija, kdo da je bil,

kaj da je hotel in kako da je dosegel zaradi česar ga slavi — po več ko 700 letih — krščanski in nekrščanski svet, je treba vsaj kolikor mogoče ob kratkem pregledati glavne, odločilne in najbolj značilne dogodke iz svojevrstnega Frančiškovega življenja.

Frančišek je bil sin uglednega in premožnega trgovca Petra Bernardone, doma iz Assissija, prijaznega umbrijskega mesteca, in je bil rojen leta 1184. Bil je izredno vesele narave, družaben in cenjen tovariš, zlasti za to, ker je za prijatelje na veselicah rad plačeval. Saj pa je imel tudi s čim.

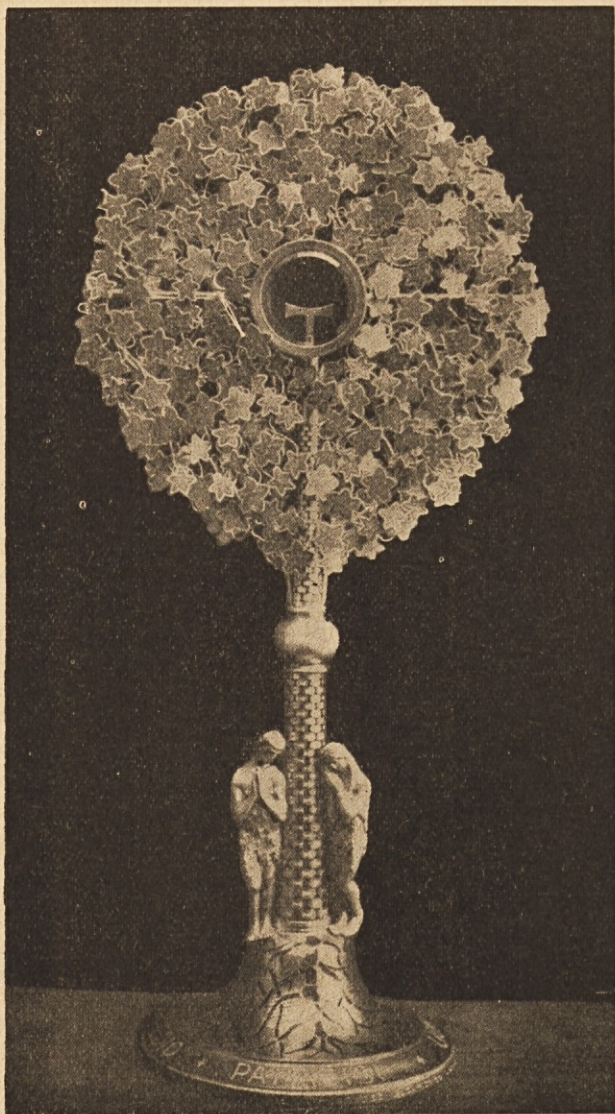
V malo zrelejših letih — 25 let star — je začel Franc prevdarjati, da tako veseljaško življenje ne more imeti pravega smisla. Čutil je, da z njim nekaj ni v redu, ni pa mogel ugotoviti kaj.

Že od nekdaj je bil Franc prijatelj prirode. Kaj bi je ne bil tiste lepe asiške okolice. Rač je hodil na izprehode vun iz mesta v prosto naravo. V svojem svojem sreču vedno dober, je rad stopil tudi v samotno cerkvico, ki jih je bilo obilo po asiški okolici, in v nji pomolil.

Četrt ure od Assissija je bila cerkvica svetega Damijana, v kateri je molil sredi svoje duševne razdvojenosti in prosil Križanega, naj mu vendar razjasni kaj da naj stori. In se mu je zdelo, da mu Kristus s križa odgovarja: Franc, popravi mojo Cerkev, ki razpada.

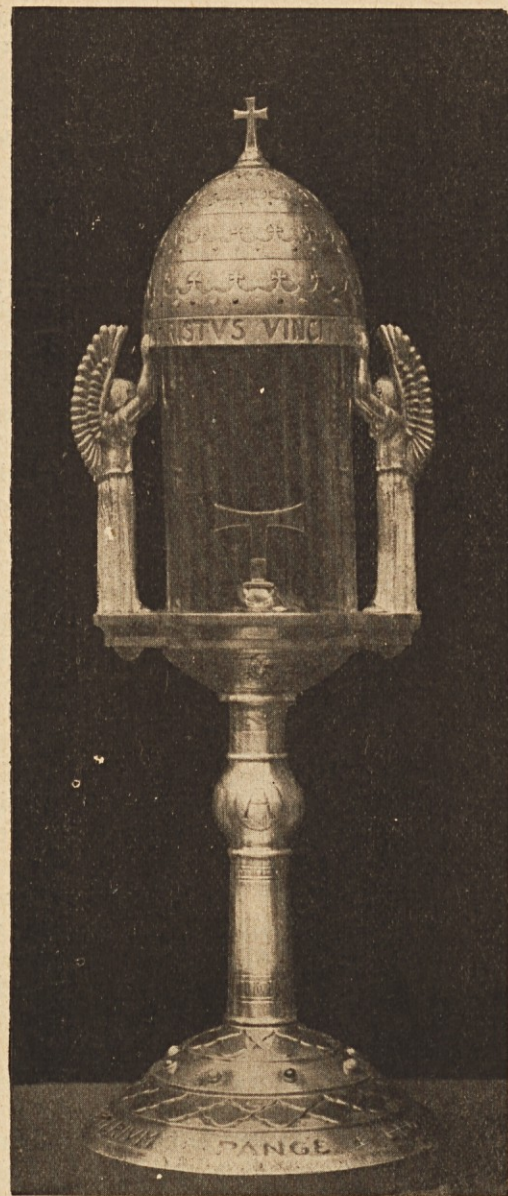
Franc je vstal, se razgledal, in videl, da bo cerkvica svetega Damijana res skoro razpadla. Brž je odšel. Pred samotno cerkvijo je našel starega osiškega župnika, ki se je tam solnčil. Vzel je denarnico in stresel predenj kar je imel s seboj, češ naj kupi za te denarje olja, ki bo gorelo pred altarjem. Nato je hitel domov, otovoril domačega konja s suknom iz očetove trgovine in odšel z njim v Foligno, bližnje mestece, kjer je prodal blago in konja, izkupiček pa je prinesel župniku, ki se je še vedno solnčil pred cerkvico svetega Damijana.

Tako velike svote župnik ni hotel sprejeti. Oče Bernardone pa je pobesnel vsled jeze, ko je zvedel za toliko potratnost in je zatožil sina pred sodiščem. Franc je moral vrniti izkupiček očetu. V splošno presenečenje pa je sredi sodne dvorane vrgel raz sebe še obleko in jo položil pred svojega očeta. Vse je ostrmelo. Franc pa je izpregovoril: "Čujte in poslušajte: Doslej sem Petra Bernardone imenoval svojega očeta, sedaj pa mu, glejte, vračam denar in obleko, ki mi jo je dal, in ne bom več govoril: oče moj Peter Bernardone, ampak samo še: Oče naš, kateri si v nebesih."

Evharistična umetnost

Desno: Pri nas nekoliko nenavadna monstranca v obliki templja

Še vedno je stal Franc pred nalogo, ki jo je slišal v cerkvi svetega Damijana: cerkev, ki je začela razpadati, je bilo treba popraviti. Sam je bil, brez denarja, kakor še nikoli v življenju.

Šel je tedaj okrog ljudi, prosil, da so mu darovali in mu pomagali skupaj spraviti apna, kamenja in peska in je sam začel popravljati razpadajočo hišo božjo.

V dveh letih je popravil cerkvice svetega Damijana, svetega Petra, in cerkvico Marije Angelske, imenovano Porcijunkula, ki mu je bila najljubša.

Cerkvice v asiški okolici so bile popravljene, Franc pa je čutil, da njegova naloga še ni izpolnjena.

24. februarja 1209 na praznik apostola svetega Mateja, je bil Franc pri maši v porcijunkulski cerkvi. Evangelij je ponavljal Jezusovo navodilo učencem, ki jih je bil razposlal h izgubljenim ovcam hiše Izraelove in jim je naročal:

Grede oznanjajte: Približalo se je nebeško kraljestvo.

Bolnike ozdravljajte, mrtve obujajte, gobave očiščujte, hude duhove izganjajte.

Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte.

Ne jemljite si ne zlata, ne srebra, ne bakra v svoje pasove, ne torbe, ne dveh sukenj, ne obuval, ne palice, zakaj delavec je vreden svoje hrane.

Ko stopite v hišo, jo pozdravite. In če bo hiša vredna, naj pride nadnje vaš mir; če pa ne bo vredna, naj se vaš mir povrne k vam.

Franc je ostrmel. "To je vendar, kar hočem", je vzkliknil, odvezal čevlje in jih vrge stran, tudi palico in torbo in novce, ki jih je imel pri sebi, in je odšel. Franc je postal potovalen pridigar, čeprav ni bil duhovnik.

Od tega dne je bilo videti v Assissiju moža v kmečko haljo odetega, ki je hodil po ulicah, vsakogar pozdravit: mir s Teboj, če pa je videl kje gručo ljudi, je stopil mednje in jim je začel pridigati. Govoril je prav preprosto, najraje o miru, ki ga mora imeti človek z Bogom, ljudmi in sam s seboj. Opoldne si je izprosil hrane in zvečer prenočišča.

Živel pa je takrat v Assissijih tudi ugleden trgovec Bernard iz Quintavalle. Kakor mnogi drugi, tudi on Frančiška ni imel za prav normalnega. Dolgo ga je opazoval in tudi preizkusil, nato pa prosil: če bi smel obleči tako obleko kot jo ima on in hoditi skupaj z njim.

Ko so se posvetovali z Bernardovim prijateljem odvetnikom Petrom degli Catani, ali je taka božja volja, so spoznali prvi pogoj: Bernard bi imel razdeliti preje vse svoje premoženje med uboge. Nič ni pomišljal. Šla sta s Francem in začela na javnem trgu deliti blago iz Bernardove trgovine. Peter degli Catani je odšel na svoj dom in predno sta onadva vse razdelila, se je že vrnil: tudi advokat je razdelil svoje premoženje in je prišel h Frančišku.

Franc je imel že dvoje tovarišev. Šli so h Porcijunkuli, da bi ne bili ljudem preveč v nadlego, prenočili so v cerkvici, potem pa so si zgradili kolibo iz vej in ilovice in so v njej stanovali.

Kmalu se jim je pridružil četrti tovariš, mlad meščan Egidij, tudi iz Assissija. Tako jih je bilo spomladi leta 1209 že četvero.

Hodili so po dva in dva pridigat po bližnjih mestih in vaseh. Od časa do časa so se vračali "domov" v kolibico pri Porcijunkuli. Kadar so prišli do kakega znamenja napolju ali so v daljavi zagledali zvonik cerkve, so brž padli na tla in molili, kakor jih je bil Frančišek naučil: Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo, ker si s svojim kiržem svet odrešil. Zmiraj so bili veseli. Kadar so prišli v kakšno vas ali mestece, so šli najprej na glavni trg in so zapeli tam pesem v božji čast, kakor jih je naučil Franc, potem pa so pridigali vsakemu, ki jih je hotel poslušati. Če jih je kdo vprašal, kdo da so, so rekli: Spokorni možje smo iz Assissija. Kako revno da so živeli, bi bilo komaj mogoče popisati.

Česar bi nihče ne pričakoval: Francovih tovarišev je bilo vedno več. V porcijunkulski kapelici jim je oblačili Franc spokorno obleko, že preje je moral vsak razdeliti vse svoje premoženje med uboge, potem pa jih je pošiljal Franc po dva in dva tudi v zelo oddaljene kraje. Dvakrat na leto, o binkošti in o svetem Mihelu so se morali bratje vendarle vsi zbrati v porcijunkulski cerkvici.

Gibanje je tako naraščalo, da je začelo delati Frančišku skrbi. Za žene je moral ustanoviti pri svetem Damjanu nov samostan in prepustiti vodstvo Klari iz Assissija. Tudi poročeni so hoteli med brate in sestre. Zanje je osnoval povsem na novo "tretji red". Prvi je bil frančiškanski, drugi red Klaris in "tretji red" za redovnike, ki so živeli med svetom, večinoma po družinah in v zakonu, kakor jih poznamo še danes.

Že leta 1217 je bilo Frančiškovih bratov iz prvega reda toliko, da jih je razposlal tudi izven Italije, v Francijo, Nemčijo, Ogrsko, na Špansko in v Sveto deželo.

Kako da so hodili, pripoveduje zgodovinar Jakob de Citry: Ne nosijo s seboj ne torbe, ne vreče, ne kruha, ne denarja in še čevljev na nogah nimajo. Nimajo ne samostanov, ne cerkva, ne njiv, ne vinogradov, ne blaga, ne hiše, ne imetja, ničesar kamor bi mogli položiti svojo glavo. Oblačijo se v volnene halje s kapuco. Tudi plašča ali površnika nimajo. Tako vsi enako, čeprav je med njimi obilo odličnih, učenih in svojčas bogatih ljudi, celo profesorjev iz italijanskih vseučilišč.

Ali je bil Franc iz Assissija tako preprost in je mislil, da bo njegova zamisel prevzela ves svet? Da se bodo kdaj vsi ljudje oprijeli njegovega nekoliko čudaškega življenja?

Tako preprost Frančišek ni bil. Večkrat je povdarjal, da je namenjen njegov pokret samo izbrancem, ki hočejo živeti iz svoje vere popolnejše življenje, kakor množica. Vendar je njegovo življenje in njegov pokret tudi tako velikega socijalnega pomena, da Frančišek iz Assissija zasluži ime socijalnega reformatorja.

S svojim delom in gibanjem je Frančišek najprej reformiral Cerkev, da se je zbudila, ko je bila začela propadati. Veliko ljudi je napravil Frančišek spet dobrih in jih je poklical nazaj h apostolskemu življenju in delovanju. Tako je dovršil Kristusovo naročilo, naj popravi Njegovo Cerkev, ki razpada, naročilo, ki ga skraja ni bil še doumel, ko je začel popravljati samo razpadajoče cerkvice po asiški okolici. Mnoge tvorne sile Cerkve, ki so bile zaspale je razgibal k novemu življenju. Božji mir se je začel po njegovem vplivu seliti v mnoge družine, občine, mesta, države in države, za kar imamo posebno lep dokaz pomirjenje med mayores in minores, med bogataši, plemiči, in prostim ljudstvom leta 1210 v mestu Assissi samem. Premagani njegovega vzgleda in vpliva so začeli mnogi knezi in kralji darežljivo deliti svoje premoženje. Ustanavljati so začeli zlasti takoimenovane Montes pietatis, prve posojilnice, ki so brezobrestno posojale potrebnim denar, postavili so lepo vrsto bolnišnic in ubožnic. Tako se je po Frančiškovem vplivu, zlasti po njegovem tretjem redu, začela širiti med ljudmi in bohotno rasti ljubezen do Boga in do bližnjega.

Res je, da samo tako socijalno delo ni dovolj. Na svetu je žal vedno bilo in bo dovolj takih, ki jih zgledi in besede Cerkve božje ne dosežejo, ljudi, ki nimajo božjega duha, ki božjega govorjenja ne slišijo, ne razumejo in zanje ne marajo. Take je treba prisiliti, da svojih soljudi ne bodo izrabljali in kakorkoli zaslužnjevali. Zanje je treba postav, ki bodo izkoriščanje prepovedovale in s kaz-

nimi preprečevale. Vendar so samo paragrafi za rešitev socialnega vprašanja premalo. Socialne postave so potrebne in ljudje smo dolžni zanje skrbeti, dolžni po svojih močeh pod grehom. Vendar te socialne državne postave niso ne naloga Cerkve, ne za rešitev socialnega vprašanja dovolj. Čim bolj dobodo ljudje dobri, poštene, sveti, toliko prej, toliko lažje, in sploh samo tedaj bo socialno vprašanje kolikor toliko zadovoljivo rešeno. Čim bolj se bo na drugi strani človeštvo oddaljevalo od poštenega življenja po božjih postavah, toliko večje prokletstvo vsake vrste ga bo zadevalo, toliko večja in hujša bo socialna beda. Če Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, ki jo stavijo. Brez Boga ne bodo končno in resnično, rešile socialnega vprašanja ne konference, ne paragrafi, ne politični uspehi, ne uspeli in še manj neuspeli štrajki. In če bi kdo prišel in denarja raztrosil med lačne množice, bi bilo tudi to za resnično rešitev socialnega vprašanja za zadovoljno življenje na svetu, še vedno premalo. Kateri delajo proti pravici, proti poštenosti, proti Bogu, proti Cerkvi, so v resnici grobokopi človeške sreče, grobokopi resnične socialne blaginje, kakor bi se morda njihovi predlogi na prvi hip zdeli lepi in vabljeni. Zato z vso pravico trdim, da je bil Frančišek iz Assissija velik in eden izmed največjih socialnih reformatorjev in dobrotnikov človeštva tudi samo v zgolj tostranskem smislu, čeprav je vsako bogastvo naravnost zaničeval in se mu zlasti sam odrekal.

Še eno lastnost najdem na Frančišku, ki je bistvena in jo je treba posebno poudariti: njegovo živo vero, njegovo globoko spoštovanje in ljubezen do Boga in do njegove Cerkve, ki se je zrealila iz vsega njegovega govorjenja in obnašanja. Zaradi Boga je Frančišek ljubil in se otroško radoval božjega stvarstva, v katerem je videl sled njegove roke. Samo tako moremo razumeti slovito Frančiškovo Solnčno pesem, ki jo je sam zložil, večkrat prepeval, in ki so mu jo morali zapeti tudi, ko je umiral. V njej hvali Frančišek stvarstvo in po njem stvarnika — Boga. "Hvaljen bodi, Gospod, in s Tabo vse Tvoje stvari: najbolj solnce naš gospod brat". Gospod brat zato, ker je delo božjih rok, kakor človek. Hvaljen naj bo Gospod Bog zaradi lune, sestre in zvezda, zaradi brata vetra in zraka, zaradi naše sestrice vode, ognja, zaradi matere zemlje. Pa tudi zaradi naše sestre smrti, kateri nobeden uiti ne more, ki pa je zato ustvarjena, da dobrim nebeška vrata odklene.

Posebno ljubko je izraženo Frančiškovo prijateljstvo do nara-

ve na naši sliki, kjer se Frančišek pogovarja s pticami in jim pridiga.

Še to zadnjo željo je izrekel naš veliki "mali brat" in dobrotnik Frančišek ob svoji smrti: da bi bil pokopan na griču, kjer so pokopavali obešence.

Napačno bi bilo reči, da si je Cerkev te Frančiškove nauke osvojila, marveč je pravilno, da si je Frančišek v posebno popolni meri osvojil nauk Cerkve in da je posebno dosledno po njem uredil svoje življenje. Cerkev je njegovo pojmovanje in njegov način življenja z navdušenjem odobrila in potrdila. Samo to neprestano izjavlja, da h taki popolnosti, ki jo vsakomur priporoča, ne more nikogar siliti. Vendar se je našlo v Cerkvi vsak čas obilo junakov, ki so vzeli nase frančiškovo ljubko strogost. Tudi še danes šteje frančiškanski red nad 20.000 redovnikov.

V slovenskem jeziku je Frančiškovo življenje posebno lepo in obširno popisala znana slovenska pisateljica Marija Kmetova.

MEDNARODNI EVHARISTIČNI KONGRES V CHICAGO

Da bomo videli, kako da se približno vršijo mednarodni evharistični kongresi po drugih mestih in deželah, smo se obrnili na našega zvestega so-trudnika iz Severne Amerike, ki se je kongresa v Chicagu sam udeležil, in prinašamo v naslednjem njegova zanimiva poročila. Uredništvo.

Dne 17. maja 1926.

Nekako ob 11. uri dopoldne so zapeli zvonovi po Chicagi. To je bil signal. Prav isti čas se je pa že trlo ljudstva na postaji in po cestí do katedrale najsvetejšega Imena, koder je imel iti slavnostni spreved. Kaj jaz vem, kakšna imenitna zastopstva visokih oblasti in privatnih organizacij so bila pripravljena, da se poklonijo papeževemu delegatu in obenem izrazijo globoko vdanost namestniku Kristusovemu na zemlji. Policija na konjih in peš, Kolumbovi vitezi, skavti in druge skupine so delale paradó.

Vsakdo je moral priznati, če je videl ta sprejem, da se Chicaga zaveda, kaj se ima vršiti v njeni sredi prihodnje dni. Župan Dever je prav lahko izrekel prísčno dobrodošlico kardinalu delegatu v imenu vsega mesta, zakaj vsi Chicažani, brez razlike vere in mišljenja, so prihod visokega gosta odkrito pozdravljali, ž njim pa to, kar nam je prinesel — evharistični kongres.

Tako smo torej imeli v svoji sredi kardinala, v katerem smo prav za prav videli vzvišeno osebo samega sv. očeta. In ko so prihajali še razni kardinali — 12 po številu — se nam je zdelo, da se je Chicaga izpremenila v — Rim. In res — če si šel tiste dni po ulicah in cestah našega mesta in opazoval, kako so do malega vsa poslopja, izložbe in javni lokali okrašeni z emblemi evharističnega kongresa in s papeškimi zastavami, si dobil vtis, da ga ni na svetu bolj katoliškega mesta od Chicage. Kamor si nameril svoj pogled, naj že bo na visoko pročelje ogromne železnične postaje, na voz cestne železnice ali na "auto tax" — povsod isti pomenljivi simbol...

V mesto so pa drle množice z vseh strani sveta. Slavnostnih sprejemov ni bilo ne konca ne kraja. Vsako skupino so sprejemale korporacije, ki so ji bile najbližje. Razni fotografi in časniški poročevalci so tekali kot za stavo sem in tja, da bi vse videli, vse slišali, vse zajeli, bodisi v svoje aparate ali vsaj v svojo na

papir pripečateno besedo. Najtanjše podrobnosti o prihajajočih so se poročale v časopisih, vse to z vsem spoštovanjem in vljudnostjo, ki se spodobi gostom. Eskimovei, Indijanci, črnci — pa škofje, nadškofje in kardinali, vsi so vzbujali enako pozornost.

Prav posebno so se chicaški listi zanimali za kardinala z Irskega — se razume. V vseh mogočih pozah so prinašali njegove slike, vsaka njegova beseda, resna ali šaljiva — ali pa celo nagaživa, s kakršnimi tudi ni skoparil — je prišla med časniška poročila.

Med drugimi odličnimi gosti smo našli v nekem chicaškem listu tudi našega vladiko iz Ljubljane. Ampak s kakšnimi okolnostmi. Slika je bila vzeta v New Yorku in je predstavljala pet škofov. Ravno v sredi je bil dr. Jeglič. Besedilo je napovedovalo: "Poljski škofje". Res je bilo nekaj škofov Poljakov, nekaj pa Čehov. Našemu vladiki je pa dotični list prisodil tole označbo: dr. Jeglič, škof iz Yungo, Liubiana, Češkoslovaška...

Tam ga torej niso posebno poznali. Toliko bolj smo ga pa poznali mi in zato težko pričakovali. Iz New Yorka so že prihajala poročila, da so se romarji iz starega kraja srečno izkreali in bili od tamkajšnjih Slovencev kar moč pristrčno sprejeti. Za one nesrečnejše, ki so morali ostati v preiskavi, smo šele pozneje zvedeli.

Slovenska naselbina okoli sv. Štefana v Chicagi je bila v naj-slovesnejših oblačilih. Saj je imela sprejeti goste kot še nikdar v svoji zgodovini. V resnici je bilo ginljivo gledati, kako so vsi z napetostjo pričakovali in hrepeneli po trenutku, da bi mogli videti med seboj ljubljene škofa in druge mile goste iz domovine. Ginjenost vseh je privrela do vrhunca, ko so gostje končno dospeli in preživeli ves večer v družbi naših chicaških Slovencev. "Amerikanski Slovenec" je o tem pisal: "V resnici je bil ta večer tako prijeten, kot je to mogoče samo med domačimi, med brati in sestrami, ki pridejo po več letih skupaj in si razkladajo svoje domače razmere."

Prišla je sobota, dan pred otvoritvijo kongresa. Zadnje priprave so se urejevale, vse je šlo bolj po tihem, da se bo drugi dan oglasilo na ves glas.

Nedelja

V nedeljo se je začelo ob 5. uri zjutraj. Napovedane polnočnice so po najnovejši odredbi odpadle in namesto njih so se v vseh cerkvah v nadškofiji vršile ob peti uri slovesne, večinoma ponti-

fikalne sv. maše. Sv. obhajil je bilo povsod toliko, da je kardinal Mundelein z lahkoto držal besedo, dano sv. očetu, da mu na dan kongresa pokloni "duhovni šopek" — en milijon sv. obhajil.

V štirih slovenskih župnijah v nadškofiji so opravili slovesno jutranjo službo božjo tile gospodje: v Jolietu ljubljanski škof dr. Jeglič, v So. Chicagi skopeljski škof dr. Gnidovec, v Chicagi frančiškanski provincijal dr. p. Regalat Čebulj, v Waukeganu stolni kanonik dr. Mihael Opeka.

Prava otvoritev kongresa je bila v stolnici najsv. Imena ob 11. uri dopoldne. O, kako nepopisno slovesno in veličastno je bilo! Prekrasni vhod prelatov in drugih udeležencev kongresa od bližu in daleč je bil tako pester in sijajen, da se kaj takega le na svete čase vidi. Precej dolgo je trajalo vse skupaj, vendar je vsem navzočim čas minil kot nekaj prelepih hipov. Dolgo trajanje te slovesnosti smo občutili šele pozno popoldne, ko smo videli, da nam je zapoznila slovensko zborovanje v dvorani Kolumbovih vitezov, ki je bilo zopet nekaj posebnega, nekaj zgodovinskega.

Do 500 Slovencev in Slovenk iz vseh mogočih naselbin se je zbralo tisto popoldne v imenovani dvorani. Najprej je bilo slavnostno zborovanje pod predsedstvom obeh škofov iz starega kraja in pod vodstvom predsednika slovenske sekcije, Rev. Plevnika iz Joliet. Govorili so poleg imenovanih treh še Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M., Rev. Ažbe, Rev. Benvenut Winkler, O.F.M., Very Rev. dr. Regalat Čebulj in mnogo drugih. Središče in ognjišče tega slavnostnega zborovanja je bil naš toliko ljubljeni ljubljanski vladika, takoj za njim pa ljubelnivi škof dr. Gnidovec.

Med drugim je voditelj zborovanja rekel o dr. Jegliču tele besede: "Naši nasprotniki pravijo, da je škof Jeglič črna lisa na slovenskem nebu. Mi pa pravimo, da je on zlata lisa na slovenskem nebu."

Ne vem, če je naš zlati škof že kedaj doživel tako prisrčne in navdušene ovacije, kot so jih izzvale te voditeljeve besede.

Po slavnostnem zborovanju je bil takoj v isti dvorani slavnostni banket, ki se je razvil v domač družabni večer.

Med potjo od banketa na stanovanje k sv. Štefanu smo se našli nekateri "Amerikanci" in gostje iz starega kraja.

"No, mili gostje, kako se vam vse to-le zdi?" smo spraševali Amerikanci.

mojstri. Ali bo ves kongres tako potekel? Kje je pa notranja, idej-

"Imenitno znate manifestirati in v zunanjem sijaju ste pravi

na stran kongresa? Kdaj nas boste povedli k strokovnim razpravam in predavanjem?"

"O, ne bojte se! Je še tri dni časa! Vse pride na vrsto. Pri tako velikanski in dalekosežni prireditvi pa mora priti tudi zunanji okvir do svoje veljave."

"Bomo videli, kako bo," so rekli starokrajci in mi tudi.

Druge narodnosti so imele v nedeljo popoldne svoja slavnostna zborovanja podobno kot mi Slovenci.

Pondeljek.

Skoraj bi dejal, da je ta dan izmed vseh kongresnih dni najbolj vzbujal našo pozornost in radovednost. K večjemu bi mu postavil ob stran četrtek, zadnji dan, ko se je imela vršiti veličastna procesija v Mundeleinu. Saj je bila danes na programu "otroška" maša v Stadiju in 62.000 nežnih glasov je bilo izurjenih, da zapoje "Missa de Angelis". Kdo ne bi želel videti tega ne navadnega prizora in slišati tega redkega pevskega zbora?

Zgodaj že smo se napotili proti Stadiju, da si zagotovimo pripraven prostor. Trije starokrajski gostje so bili z nami in z veliko pozornostjo smo prisluškovali njihovim izjavam in sodbam o Ameriki, o Chicagi, o kongresu. Pot nas je vodila po dolgi 22. cesti proti vzhodu in starokrajci se kar niso mogli načuditi, da je Chicaga tu tako zgledno — grda... Daleč tja sama zakaslena, večinoma tovarniška poslonja, zaplenkana dvorišča in skladišča, razrvan tlak in vegasti hodniki, kričeči reklamni lenaki na levo in desno, tik ob cesti visoki kupi žlindre, pepela in smeti, ropot cestne železnice in bobnenje težkih tovornih avtomobilov, sikanje električnih tovarniških strojev v ogromnih barakah — takih in podobnih "lepot" nam je natresel v oči ta del chicaškega mesta. Ali ko smo nekje v sredini mesta zavili na "boulevard", je tudi oko razvajenega starokrajca, ki je videlo med potjo v Ameriko marsikako evropsko mestno lenoto, prišlo vsaj nekoliko na svoj račun. Ameriška mesta imajo načisto svoj značaj in človek se mora šele privaditi resnici, da je tudi tu doma več ali manj lepote.

Ko smo dospeli v bližino Stadija, je mrgolelo okoli nas kot na mravlišču. Vsenaokrog velikanski prostori, ljudje pa tako majhni, da bi jih zamenjal s pritlikavci.

Zavoljo prehudega drenja smo morali pustiti avtomobile daleč zunaj pred Stadijem in le z velikimi omnibusi, ki so v dveh nadstropjih prepeljavali cele množice, smo smeli dalje. Visoko gori v drugem nadstropju smo sedeli in gledali na vse strani, ka-

ko drvi svet skupaj. Tam na vzhodu je pa mirno valovalo mičigansko jezero, na čigar obali se razprostira prostorni Stadion.

Imeli smo srečo. Pred vhodom so se trle take množice, da je bil naš prvi vtis: Fantje, nič ne boste videli! Toda kakor da bi nas vodil poseben angel, nam je pokazal neki reditelj proti določenim vratom, in ko smo se prerili skozi čakajočo množico, smo brez nadaljnjih težav prišli v notranjost in našli dobra mesta, le od altarja smo bili predaleč oddaljeni. Vendar se je dalo še dovolj dobro videti, kaj se godi okoli njega.

Pogled na ogromno množico je bil nepopisen. Površno oko bi sodilo, da je razen arene v sredi že vse polno, vendar so se še velike množice zlivale skozi razne vhode v notranjost.

Arena je bila prihranjena otrokom, pevcem. Komaj do polovice je bila polna ob našem prihodu. Procesija za procesijo večinoma belo oblečene mladine s čepicami v papeških barvah je prihajala skozi glavne vhode. Še celo uro je trajalo napolnjevanje arene in nazadnje je bila tudi arena do malega čez in čez pokrita. Odraslih udeležencev pa niso pustili na sredo, da ne bi preveč ovirali razhajanja po končani slovesnosti.

Tam v bližini altarja so se pa začeli zbirati na svoja mesta kardinali, škofje in drugi odličnjaki. Zavoljo prevelike oddaljenosti nismo mogli natančneje videti in smo obračali glavno pozornost mladini tik pred seboj.

Zdaj zdaj se je imelo pričeti. Toda — kaj pa pomeni to čudno vedenje neba nad nami? Kar tesno nam je postalo, če smo se ozrli navzgor. Težki črni oblaki so se podili na vzhod, pritiskali bolj in bolj k tlom in zatirali ozračje z megleno kopreno. Vsak trenotek se lahko poleže precej močni veter in se vlije ploha — kaj pa potem?...

Že so padle posamezne kaplje, že so se razgrnili številni dežniki — ako je to prvi znak prihajajoče plohe, kakšen bo učinek med temi tisoči in desetisoči lahko oblečene mladine doli v ogromni areni?

In prav takrat se je začela maša, kot da odgovorni činitelji nič ne vidijo in ne vedo, kaj se obeta. Zapela je tromba, glavni pevovodja na visokem odru je zamahnil z rokama, deseterica njegovih pomočnikov, ki so bili razdeljeni po vsej areni, je posnela istočasno njegovo kretnjo in šestdesettisočkratni "Kyrie" je prišel iz nežnih grl na dan.

Preveč ga je raznašal veter na vse strani in ga dušil, da bi

mogli dobro slišati petje celokupne množice. Vendar je bil vtis veličasten. Po nekolikem omahovanju so se glasovi našli in se zlili v lepo celoto.

Toda nebo še vedno grozi. Ali hoče na vsak način zliti svoje vode na to mlado množico?

Nekdo se je spomnil in nas opozoril: "Ljudje božji, praznik sv. Alojzija je. Patron mladine mora danes biti na delu. Molimo njemu v čast, da ne pride ploha."

Ubogali smo. Naj sodi o tem kdo tako ali tako, resnica je, da so se par minut potem začeli oblaki trgati in v kratkem času je prisijalo solnce. Sicer se je spet skrilo, a nevarnost dežja je bila odstranjena.

Oddahnili smo se in z navdušenjem sledili nadaljenjemu svetemu opravilu. Dolga pridiga, ki je kljub ojačevalcem glasu zavoljo vetra ali kaj nismo nič slišali, nas je sicer nekoliko dolgočasila, toda prelepa misel, da jo namesto nas poslušajo neštete množice po vsej Ameriki na radio, nam je olajšala neprijetni odmor. Pridigal je neki nadškof o življenjski potrebi molitve, zlasti molitve, ki jo oživlja vera v sv. Evharistijo in ljubezen do nje. To pridigo so povsod zelo hvalili in v daljših ali krajših izvlečkih je bila že marsikje natisnjena.

Čudili smo se, da ni bilo niti ob razhajanju nobenega nereda nikjer. Proti koncu opravila smo sicer opazili posamezne "rešitelje", ki so hiteli z onesveščeno deklico ali dečkom proti izhodu, ali tudi ti slučaji so bili primeroma jako redki.

Zapustili smo slavnostni prostor s prepričanjem in zavestjo, da smo videli nekaj, za kar nam ne bo žal notri do konca dni. Komaj smo pa bili dobro doma, so nam že prinesli časopise, ki so poročali o poteku slovesnosti v Stadiju in imeli že tudi slike...

Kar se tiče števila navzočih, je težko kaj natankega povedati. Človek, ki ima pred seboj tako nepregledno množico, ni v stanu izreči nikake cenitve. Neki poročevalci o poteku evharističnega kongresa piše, da je imel podoben občutek o ogromnosti tega, kar ima pred seboj, samo še pri pogledu na znane niagarske slapove...

Policija je štela pred vhodom z aparati, z umetnimi števci. Naštela je mnogo čez 300,000, potem je aparat odpovedal in ni deloval dalje. Tako je obveljala cenitev, da je moralo biti v Stadiju od 500,000 do 600,000 ljudi, zunaj njega pa tistih, ki niso dobili prostora — kdo ve koliko?

Popoldne od 3. ure dalje so bila zborovanja različnih sekcij, razdeljenih po narodnostih, po vseh mogočih dvoranaх ogromnega mesta. Govorniki so večinoma razpravljali razna praktična življenjska vprašanja.

Slovenci nismo imeli to popoldne nič skupnega, da se je mogel vsak po svoji volji udeležiti zborovanja, kjerkoli je hotel, in tako dobiti vsaj površen vtis o tem, kaj je bilo vse na celotnem programu.

Duhovniki so šli večinoma na skupno duhovniško zborovanje latinske sekcije. Mi smo šli tudi malo pogledat zborovanje Nemcev, ki je bilo jako dobro obiskano in se je vzorno vršilo. Slišali smo dvojje predavanj z naslovi: Pomen sv. maše za lajike in Evharistija v življenju narodov.

Podobna temata so se obravnavala tudi na drugih zborovanjih, zato naj ta zgled zadostuje.

Zvečer je bila cerkvena manifestacija za vse Slovence v cerkvi sv. Štefana. Vodili so jo škof dr. Jeglič. Najprej je bila lepa pridiga, potem sprejem novih udov v razna društva in blagoslovitev nove zastave društva "Najsvetejšega Imena". Nato se je vršila lepa, dolga procesija z Najsvetejšim zunaj cerkve okoli enega "bloka". Pravili so nam, da je to prva taka procesija v tej naselbini. Do tega dne se je vršila vedno le v cerkvi. Pa je bila prav veličastna in najmanjšega nereda ali motenja ni bilo nikjer opaziti.

Po svojem povratku se je procesija zavoljo prevelike množice ustavila kar pred cerkvijo. V naglici so postavili altar in množica je kar na cesti prejela blagoslov z Najsvetejšim.

Po blagoslovu je nastopil šentštefanski župnik in v kratkih, pa ognjevitih besedah pozval vse navzočne, naj dvignejo goreče sveče in za njim glasno ponove slovesno prisego zvestobe evharističnemu Kralju. Prekrasen prizor je bil to, ko so stotine in stotine sveč šinile nad glave drenjajoče se množice in ko so vsi enoglasno zaurili svoj mogočni: Prisegamo! To je napravilo na vse pričujoče nenavadno globok vtis.

Podobne svečanosti so se vršile ta večer tudi v ostalih čikaških cerkvah in tako je minil drugi dan našega veličastnega kongresa.

Torek.

Torek je veljal ženskemu svetu. Mi smo šli samo od daleč malo pogledat, v Stadijon se pa ta dan nismo upali. To je bilo prav,

ker je pozneje čikaško časopisje pisalo, da je bilo samo pol odstotka moških pri tej slovesnosti.

Pozneje smo brali v listih, kako je bilo, in ker smo prejšnji dan sami videli, kako je potekla slovesnost otrok, smo si vse prav lahko predstavljali.

Brali smo, da je bilo v Stadiju samem okoli 200,000 žensk, zunaj pa kakega pol milijona. Časopisi so poročali vse najtanjše podrobnosti, pa tu ni prostora, da bi ponavljali. Kdor je pa pridno bral v čikaških velikih listih, je nazadnje več vedel, nego če bi bil sam poleg.

Popoldne je bilo posebno zborovanje Slovencev pri sv. Štefanu v šolski dvorani. Od 2. do 4. ure so zborovali duhovniki, od 4. do 6. vsi udeleženci kongresa. Vse je bilo še dosti dobro, samo časa je primanjkovalo. Govorniki so takorekoč drug drugemu jemali čas, da je mogel vsak vsaj nekaj povedati, kar je imel na programu. Udeležba je bila dosti številna, od blizu in daleč so se zbrali zastopniki in odposlanei raznih naših naselbin svetnega in duhovskega stanu. Oba naša škofa sta trdno vztrajala do konca in se pri debatah večkrat oglasila k besedi, kar je vedno vzbudilo med poslušavci posebno zadovoljnost in veselje.

**
*

Zvečer je bila veličastna manifestacija katoliškega moštva v Stadiju. Nekateri iz naše ožje družbe smo se čutili preveč utrujene in smo ostali doma — pri radiju. Pa nam ni bilo žal, ker ima tudi to svojo zanimivost — poslušati del kongresa na radio.

Najprej smo slišali celo vrsto pridigarjev in govornikov v raznih jezikih: v angleščini, nemščini, francoščini, poljščini, italijanščini, španščini. Poročevalec je vedno naznanil, kdo nastopi za prejšnjim. Po govoru je pa zaropotalo in zaprasketalo — ploskanje. Razumelo se je prav dobro, seveda v kolikor nam je bil znan dotični jezik. Prav posebno jasno je govoril Msgr. Seipel z Dunaja, ki je krasno razvil lepe misli, da je Zveličar v Evharistiji "der wartende Gott, der nährende Gott, der liebende Gott — čakajoči Bog, hraneči Bog, ljubeči Bog."

Ko so možje po končanih pridigah prisegali, je grmelo iz aparata kot mogočni slap v daljavi. Že tu pri mrtvem aparatu je bil vtis kar presunljiv.

Sledil je Tantum ergo, blagoslov z Najsvetejšim, zahvalna pesem.

Ko je množica utihnila pred blagoslovom, nam je poročevalec

naznanil sprti vsako kretnjo celebranta legata Bonzana, da smo skoraj videli, kaj se godi na altarju. Med blagoslovom smo tudi mi pokleknili in z nami vred jih je klečalo isti čas ob svojih radio-aparatih po vsej Ameriki nemara več nego v Stadiju samem. Resnično — čudovit prizor!

Pozneje smo seveda brali poročila v časopisih. Z navdušenjem so poročali vse podrobnosti. 200,000 mož se je bilo zbralo, vsi s svečami v rokah. Gledavcev je bilo seveda zopet več sto tisoč. Po končanih pridigah so vse luči ugasnili in 200 tisoč sveč je zaplapolalo v noč. Samo altar je bil posebej razsvetljen, ko se je podelil blagoslov. Pravijo, da je ta večer napravil od vseh kongresnih slovesnosti najmogočnejši vtis.

Vsa prireditelja tega večera je prepričevalno govorila pričujočim: Vera v Kristusa je vera pravih mož. In navzoči so z globokim prepričanjem odgovarjali: Verujemo v Kristusa, verujemo v njegovo božanstvo...

Tudi na drugoverce je ta večer vernega katoliškega moštva kar najgloblje vplival.

Sreda.

Četrty dan kongresa je bil namenjen na eni strani dijaštvu, na drugi **vzhodnemu** in slovanskemu vprašanju. Razume se, da smo se mi obrnili k drugemu namenu in vemo o prvem le toliko, kolikor smo nobrai iz časopisov, ki so seveda še vedno poročali o vseh podrobnostih in prinašali slike vseh mogočih prizorov.

Diaški dan se je vršil seveda zopet v Stadiju. V sijajnem sprevodu so korakali dijaki iz nairazličnejših krajev Amerike, celo iz Kalifornije, na prostore v Stadion. Peli so čikaški šolarji, pontifikalno mašo je pa imel pomožni škof Hoban. Pridig je bilo več, ki so jih imeli sami kardinali in nadškofje, nazadnje je pa kardinal-legat podelil zbrani mladini in starini papežev blagoslov.

S tem so bile kongresne slovesnosti v Stadiju končane. Popoldne so bila le razna notranja zborovanja, naslednji dan je pa itak vse drlo v Mundelein.

Toda mi smo v sredo obrnili vso svojo pozornost kongresnemu slovanskemu dnevnu. O tem je pa že treba nekaj napisati, čeprav zelo površno.

Ob 10. uri je bila v ukrajinski cerkvi sv. Nikolaja slovesna sv. maša po vzhodnem obredu in v staroslovanskem jeziku. Cerkev je bila polna in mnogoštevilno zbrani verni Slovani vzhodne in zahodne cerkve so bili ginjeni ob dejstvu, da se na ameriških tleh

prepeva sv. maša v jeziku sv. bratov Cirila in Metoda. Petje na koru je bilo prvovrstno.

V ameriški javnosti ta panoga kongresa ni vzbudila veliko zanimanja. Predaleč je to vprašanje od njene interesne sfere in treba bi bilo mnogo poprej pisati in delati, da bi se Amerika primerno zainteresovala. To se pa ni zgodilo, česar seveda ne moremo opravičiti. Kje je bila krivda, to bodo preiskali drugi. Nezanima-nje se je pokazalo tudi v tem, da so listi le malo pisali o tem vprašanju in slik o slovanski prireditvi ni bilo videti skoraj nikjer.

Ampak slovanskega zborovanja smo precej zamudili. To je bila škoda. Kolikor smo še slišali govorov in kar smo pozneje od drugih zvedeli, je bilo vse zborovanje poljudno znanstvenega značaja in zastopniki raznih slovanskih narodov so podali informativna poročila. O stanju katoliške in pravoslavne cerkve v Jugoslaviji je govoril v hrvatskem jeziku belgrajski nadškof Rodič in podrobno opisal medsebojnost obeh cerkva in ravnanje vlade napram njima. Slišali smo pa tudi poljudno znanstvene razprave o vzhodnem vprašanju iz ust učenih gg. profesorjev.

Udeležba je bila prilično dobra, ali ker je zborovanje trajalo dosti dolgo, niso vsi vztrajali do konca.

Zvečer se je vršil na istem mestu manifestacijski shod vseh slovanskih narodnosti v znamenju edinosti in za edinost. Udeležba jako dobra. Vrstili so se kratki nagovori in pozdravi v vseh slovanskih jezikih, vmes so pa nastopali razni pevski zbori.

V imenu Slovencev je izpregovoril nekaj prav lepih besed v pozdrav zboru frančiškanski oče provincijal iz Ljubljane, dr. Regalat Čebulj. Poudaril je zasluge Slovencev pri delu za zedinjenje, saj je ravno naš narodni svetnik, škof Slomšek, ustanovitelj Apostolstva sv. Cirila in Metoda, ki se je v novejšem času tako močno razmahnilo.

Slovensko pesem so pa pokazali zboru pevci društva "Adrije" od sv. Štefana v Chicagi pod vodstvom Mr. Račiča. Strokovnjaki so trdili, da se je slovenski pevski zbor zelo postavil, da so ga pa Ukrajinci še vseeno posekali.

Četrtek, zadnji dan.

Procesija v Mundeleinu! Ž njo se je imel zaključiti evharistični kongres. Velikansko zanimanje je vladalo vsepovsod za to procesijo in kdor je količkaj mogel, se je odločil za precej dolgo pot v Mundelein.

Mundelein je majhno mestece na severu Chikaga, imenovano

po našem kardinalu. Tu je postavil kardinal od leta 1918 dalje škofijsko semenišče, ki se imenuje "Marija ob jezeru — St. Mary's of the Lake". Kupil je zemljišče okoli jezera in sezidal semenišče za blizu 12 milijonov dolarjev. Okoli semenišča so velike planjave, porasle s travo in gozdovi.

Tukaj torej, precej daleč od mesta Chicaga, se je imela vršiti zaključna procesija. Mnogo glasov se je slišalo v času priprav za kongres proti nameri, da bi se procesija vršila tako daleč. Toda kardinal je bil neodjenljiv in je trdil: bodite brez skrbi, ljudstva za procesijo prav gotovo ne bo manjkalo.

To je bilo tudi res. Ljudstva se je nabralo toliko, da je ta množica daleč prekosila število obiskovavcev Stadija prejšnjih dni. Navajali so število med 800,000 in enim milijonom. Vsak si lahko predstavlja, kaj se to pravi: en milijon ljudi na potu proti enemu samemu cilju...

Na vse zgodaj zjutraj so se začele množice pomikati proti Mundeleinu. Številni vlaki so vozili skoraj neprestano in izvažali ljudi blizu kraja procesije. oKliko avtomobilov je drčalo po cestah na sever — kdo bi mogel samo približno povedati?

Pred semeniško kapelo, bolje cerkvijo, je bil postavljen visok altar. Pred njim so bili sedeži za kardinale, škofo, opate, monsignore in mnoge druge odlične udeležence kongresa v sijajnih oblačilih. Že samo to je bila silno pestra slika. In okoli tega središča je bilo blizu en milijon ljudi, ki so prisostvovali veliki slovesni sv. maši. Nad množico so pa bili razpostavljeni ojačevalci glasu, da je mogel vsak slišati, kaj se godi okoli altarja, ker videti seveda nikakor niso mogli vsi.

Po slovesni maši se je začela procesija. Razume se, da se je ni mogla udeležiti vsa velikanska množica, zato so bile pripuščene vanjo le posamezne, primeroma majhne skupine. Procesija se je razvrstila okoli jezera skozi z gozdovi porasle terase v razdalji približno tri milje ali nekako pet kilometrov.

Procesija je bila sicer zelo veličastna, vendar se ni razvila v popolnem redu. Pota so ozka in množica jih je tako tesno oklepala, da se je celotni veličastni vtis precej porazgubil. Poleg tega se je procesija večkrat pretrgala — kaj je bilo temu krivo, ni lahko reči — in tako je mnogo trpela pozornost množice in še bolj primerno slovesno razpoloženje. Udeleženci predzadnjega evharističnega kongresa na Dunaju baje enoglasno zatrjujejo, da sijaj dunajske procesije daleč prekaša zaključno procesijo v Mundeleinu.

Mi smo se tisti dan že jako pozno odpravili v Mundelein. Ni smo utegnili takoj zjutraj oditi na pot. Nekako deset je že bila ura, ko smo dospeli na postajo v Chicagu. Vlak je čakal, pa se prilično dolgo ni hotel napolniti za odhod. Skoraj vsi romarji v Mundelein so bili že poprej odšli. Končno se je vendar premaknil in nas po nekako enourni vožnji izložil blizu pol ure od semenišča v Mundeleinu. Nadaljnjo pot je bilo treba napraviti peš. Tu smo naleteli na toliko množico, da smo šli po široki cesti v sklenjenih vrstah kakor v procesiji cele pol ure.

Okoli semeniških prostorov je bil tak drenj, da nismo mogli ničesar razbrati, kje se prav za prav vrši slovesnost. Drenjali smo se dalje po potih in brezpotjih skozi prostorni gozdni park in naleteli nenadoma ob neki cesti na oddelek procesije. To je bilo daleč od semeniške cerkve. Množica ob obeh straneh ceste je tako pritiskala, da se je morala procesija naravnost drenjati skoznjo. Zato je bil tudi nered v vrstah korakajočih dokaj velik. Mimo so pripeljali tudi dve "flotilji", velikansko monštranco in Indijance, pa so se široki avtomobili komaj prerili naprej.

Tam so stali v mogočnem špalirju Kolumbovi vitezi in kmalu je prišla mimo procesija. Slučajno smo imeli srečo, da smo naleteli na glavni njen oddeleke, na duhovščino, od raznih redovnikov do kardinalov, in na Njsvetejše, ki ga je nosil kot znano pod lepim baldahinom kardinal legat Bonzano. To je bil torej zadnji konec procesije, dočim so vsi drugi oddelki že davno odšli mimo — potem se je pa za dolgo vse pretrgalo, sam Bog vedi, zakaj...

Kar smo videli, je bilo zelo lepo, samo preveč stisnjeno na dokaj ozki poti. Gledavci so bili tu jako mirni in so se spodobno vedli. Ko je prišlo mimo Najsvetejše, je vse padlo na kolena. Nam nasproti je bil med množico pevski zbor, ki je venomer popeval evharistične himne. Ne more se sicer reči o njem, da je bil prvovrsten, vendar je storil svojo nelahko dolžnost.

Med tem je pa tam zadaj za semeniškim poslopjem zagodrnjalo in zagrmelo. Poprej nismo bili niti opazili, kaj se zbira na zapadu. Pomislili smo, kaj bo, če pride ploha — morda smo se zato še toliko hitreje odpravili na že itak odločeno pot.

Kar čez drn in strn smo jo udarili skozi gozdni park. Tudi drugih je bilo že vse polno na podobni poti. Na nebu je pa bolj in bolj ropotalo in obetalo ploho...

Hodili smo že blizu pol ure in prišli ven na cesto proti Chicagu. Od svoje postaje smo pa bili še kake četrt ure oddaljeni. Na-

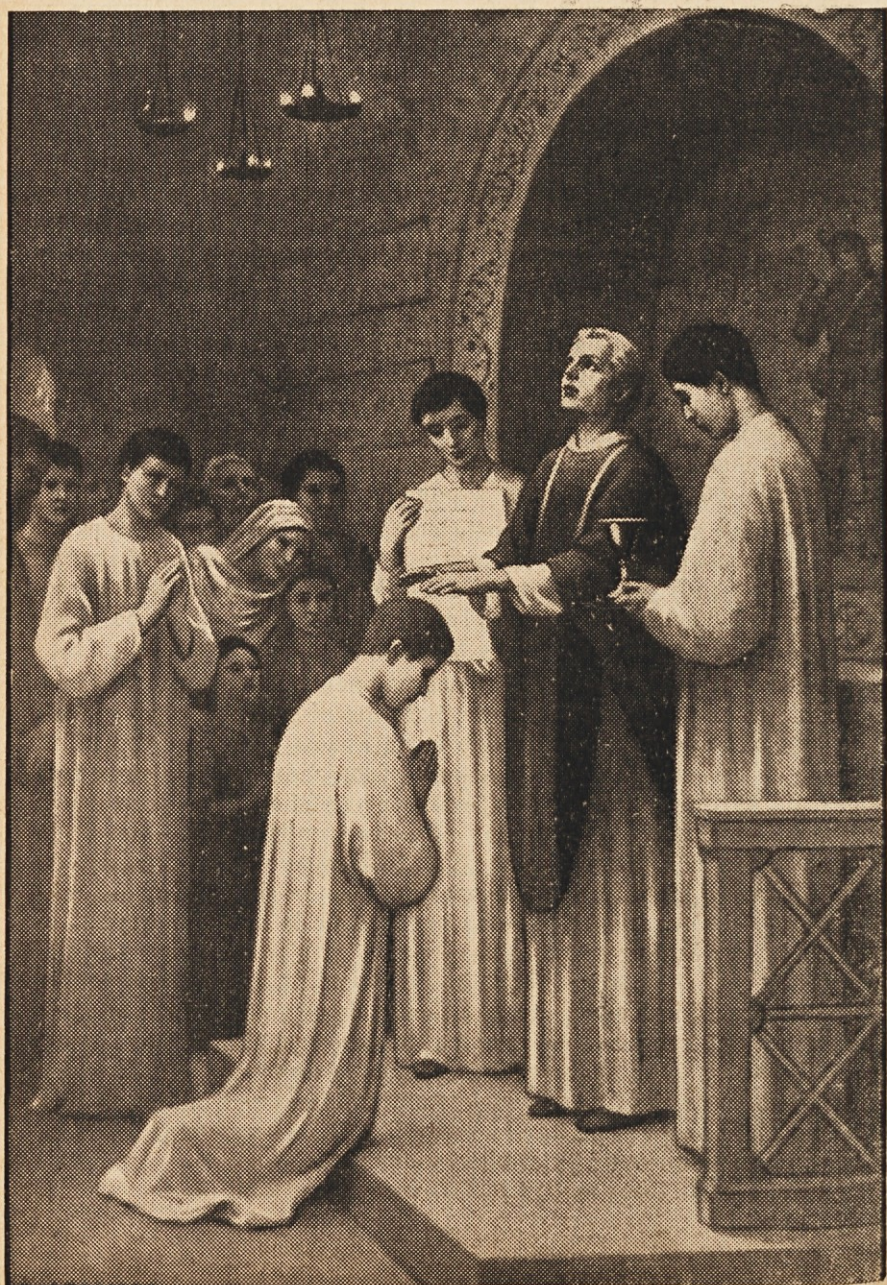
enkrat se vlije kakor iz škafa — vse beži pod streho, kamor ve in zna. Tudi mi. Zavijemo proti neki hiši, zapazimo odprt vhod v klet — hajdi vanjo! Tam smo bili na varnem in na suhem, toda nič prijetno nam ni bilo pri srečanju, če smo pomislili, kako je neki sedaj v Mundeleinu, kako je ploha naredila s procesijo...

Blizu 20 minut je poteklo, preden se je zopet dobro zvedrilo. Zapustili smo svoje pribežališče in hiteli naprej proti postaji. Bliže ko smo prihajali, večja množica drenjajočih se ljudi nas je obdajala. Od vseh strani, preko travnikov in gozdov ob cesti, so se zgrinjali na cesto. Pa kakšen je bil pogled na te siromake! Večinoma vse premočeno in blatno, v lahkih poletnih oblekah! Drenj pa tak, da smo se tu pa tam kar zagozdili in nismo mogli ne naprej ne nazaj. Vendar ni bilo nikjer videti ne enega nejevoljenga obraza ali obupanega pogleda. Vse se je smejalo in bilo kar najbolj židane volje. Saj je pa tudi solnce zopet prijazno sijalo izpod neba in hitro sušilo premočene srajce moških in lahke bluže žensk, ki so kazale deloma prav čudne zvodenele barve.

Dospeli smo srečno do postaje in med prvimi mundeleinskimi izletniki smo prišli nazaj v Chicago. — Nestrpno smo pričakovali poročil o usodi procesije in njenih udeležencev, zlasti ker iz globoke kleti nismo mogli prav presoditi moči plohe in njene škodljivosti. Tako na priliko tudi o toči nismo prav nič vedeli.

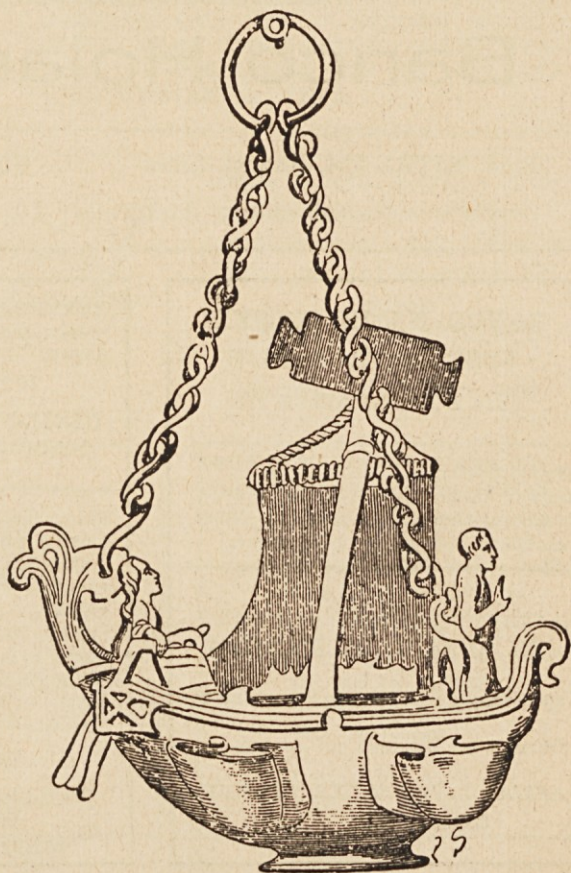
Pozno zvečer so prišli prvi naši znanci. Nič se jim ni poznalo, da bi jim bilo kaj hudega, samo malo blatni so bili. Pripovedovali so nam vsi navdušeni, kako dobro, naravnost junaško, so prestali ploho in ž njimi vsa ostala procesija od najzadnjega udeleženca pa gori do kardinala legata. Res je bilo med ploho za vse jako neprijetno. Vse skupaj je bilo prav za prav usmiljenja vredno. Toda kljub temu ni nastala najmanjša zmešnjava, vsi so vztrajali do zadnjega ko junaki na svojih mestih. Celo ko je prihrumela toča in nekaj debelih minut klestila po glavah in bila po ušesih, se nihče ni umaknil iz vrste. In množica ob potu je istotako vztrajala in poklekala v vočo in blato, ko je prihajalo mimo Najsvetejše. Trdili so, da bi ne mogla ta množica v Mundeleinu doprinesiti lepšega dokaza za pristnost svojega prepričanja, kot ga je doprinesla v tistih neprijetnih minutah. Bilo je kakor spomin iz starih junaških časov krščanstva, ko je stala množica sredi naliva in toče mirno dalje ob poti, po kateri je hodil veliki evharistični Kralj, in navdušeno prepevala: Te Deum laudamus...

Tako se je torej zaključil 28. evharistični kongres.

Sedaj je naš kongres že kos cerkvene zgodovine. Kaj si bo zgodovina o njem zapomnila?

Evharistični kongres v Chicagu je bil za naše katoliško ljudstvo, pa tudi za drugoverce, pravi božji blagoslov. Bil je tako močna manifestacija katoliške misli, zlasti vere v presveto Evharistijo, da je vsepovsod učinkoval kakor nekako novo razodetje božje. O tem pričajo neštevilne izjave premnogih udeležencev, ki niti niso vsi prišli na kongres z najčistejšimi nameni, temveč je bilo poleg vsaj veliko popolnoma posvetne radovednosti, če že drugega ne. Tudi taki so začutili v sebi, hote ali nehoče, nikoli doslej tako živo občuteni ponos, da so udje tako veličastne katoliške cerkve.

Evharistični simbol
iz katakomb.

Onstran:
Sveto obhajilo v
katakombah.

NAJHITREJŠE POŠILJANJE DENARJA

brez prošnje in pod najboljšimi pogoji, točno in zanesljivo.

Za hranilne vloge varnost in najboljše obresti

Prodajamo prekmorske prevoznice po brezkonkurenčnih cenah.

NE DELAJTE NIČESAR

dokler se niste posvetovali z
Vašim starim PRIJATELJEM

Banco Holandés

Centrala:

Bmé. MITRE 234, Buenos Aires

Podružnica:

CORRIENTES 1900

Uradujemo od 8.30 zjutraj do 7 zvečer. Ob sobotah do 12.30.

ZAVOD NAŠIH ŠOLSKIH SESTER v ROSARIJU

ulica **BUENOS AIRES 1831**

sprejema na stanovanje in hrano
deklece, ki obiskujejo notranjo
ali kakšno drugo, zunanjo šolo.

— ZAVOD — SV. CIRILA IN METODA

sprejema dečke v popolno varstvo

Obrnite se pismeno ali osebno na:

**ASILO LIPA, VILLA MADERO
C.G.B.A. (Bs. Aires)**

Katerekoli slovenske knjige Vam
preskrbimo pod najugodnejšimi
pogoji. — Pišite po cenik in
natančna navodila.

CIRILOVA KNJIGARNA MARIBOR, JUGOSLAVIJA

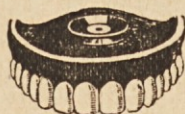
Pri najboljši volji Vam Vaši ne
morejo pisati vseh novic iz do-
mačih krajev, Vi bi pa radi vse
vedeli. — Naročite si zato Slo-
venskega gospodarja iz Maribor-
ra, ki Vam jih bo vsak teden
sproti prinašal, poleg mnogih po-
učnih člankov in drugih zanimi-
vosti. — Naročnina: za celo leto
Din 64.— ali šest pesov m/n.

Naslov:

**UPRAVA SLOVENSKEGA
GOSPODARJA
MARIBOR, Jugoslavija**

V nedeljo dne 4. novembra ob dveh in pol popoldne skupna seja širšega odbora bratovščine živega rožnega venca in slovenskega pripravljalnega odbora za mednarodni evharistični kongres. Dnevni red: Zaključek računov. Prosimo, da vsi nabiralci čim prej, že pred sejo oddajo svoje nabiralne pole, da moremo predložiti seji točen račun in na primeren način objaviti imena darovalcev.

Po dveh izrednih kongresnih številkah bo naša prihodnja izdaja spet redna po obsegu in zanimivi vsebini.

"CLINICA DENTAL DEL PLATA" CARLOS CH. LALANNE

CARLOS PELLEGRINI 311 esq. SARMIENTO
Sprejema vsak delavnik od 9—11.30 in 14—18 h
GARANTIRANO VSE V STROKO SPADA-
JOČE DELO. BREZPLAČNA POSVETOVA-
NJA. — SPECIJALIZIRAN ZA BOLEZNI
(PRELUKNJANJE) NEBA.

Očala, navadna \$ 2.50; z okvir-
jem imitacija. Karej \$ 5.—;
okvir za očala \$ 2.50; stekla za
očala: eno \$ 1.50, obe \$ 2.50.

Optika
TEOFILO MOUCHARD
CERRITO 378

Telefon: 35 (Lib.) - 2819

ALI POZNATE REVIJO

"LA CHACRA"

Najboljši svetovalec
argentinskih živinorejcev!

Izhaja mesečno.
Številka 50 ctvs.

NAŠE SESTRE na DOCK SUDU
so otvorile otroški vrtec v ulici
M. E. Estevez, kjer sprejemajo
otroke od 2 let naprej. Podučuje-
jo odrasla dekleta v ročnih delih,
petju in raznih jezikih.

**Dr. JUAN ANGEL
MARTINOLICH**
odvetnik

MONTEVIDEO 481
U. T. 35 - 5223

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

— BUENOS AIRES —

CENTRALA:

25 de Mayo 151—159,

Av. L. N. Alem 150

PODRUŽNICA:

Corrientes 3223/37

Mercado de Abasto

ODDELEK ZA IZSELJENCE

s svojimi pododdelki

HRANILNICA, NAKAZILA, PREKOMORSKE PREVOZNICE

Izseljenčeva pošta: Pisma iz domovine si morete dati pošiljati na naš

SLOVENSKI ODDELEK

kjer jih podignete, ali od koder Vam jih pošljemo za Vami na kamp.

SLOVENSKI IZSELJENCI NA NEMŠKEM

se morejo naročiti na "Duhovno življenje" s tem, da pošljejo naročnino na zavod "Deutsch-Südamerikanische Bank, Berlin, Mohrenstrasse 20, z oznako naj se pošlje na naš tukajšnji naslov za račun "Duhovno življenje", Buenos Aires.

Buenos Aires — Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires — Banco Holandés, Bmé Mitre 234. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires, La Paternal. — J. Živec, Osorio 5087, sprejema naročnino in oglase.

Jugoslavija: Zadrúžna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta, s pripombo: za Dubovno življenje, Buenos Aires.

Brasil: Banco Germánico, Rio de Janeiro, Rua Alfandega 5 — Banco Germánico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 — Banco Germánico, Santos, Rua 15 de Noviembre 164 — Banco Holandés, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 23.

Paraguay: Banco Germánico, Asunción, Calle Pres. Franco esq. Chile.

Chile: Banco Germánico de la A. S., Santiago, Calle Huerfanos 833 — Banco Germánico, Valparaíso, Calle Pratt 238.

Francosko, Belgija in Luksemburg: Banque Baruch et Cie., Paris, 15 rue Lafayette.

Holandsko: Hollandsche Bank — Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam, Holandia.

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

Ameriška Slovanska Založba Buenos Aires - Sao Paulo - Chicago
Editorial Eslavo Americana Buenos Aires - Sao Paulo - Chicago

TICHY JOSE

Klavnica — Prekajevalnica — Tovarna
klobas — Zaloga masti

Tovarna: Trellier 2251-53. U. T. 68, Matajeros 429

Prodajalna: Calle 25 de Mayo 758. U. T. 31, Retiro 4823

Podružnice: Avda. Leandro N. Alem 822

Cabildo 1386 (Belgrano) U. T. 73 - 3570.

ŽENSKA ROČNA DELA

Izvršujejo se točno in solidno vsa v stroko spadajoča naročila. — Med drugim: prti, risani na blagu, od \$ 2.90 naprej, žepni robci, monogramom vred po \$ 2.80 pol dueata.

CASA EURASIA — Nueva York 3410

